

IFJÚSÁGI

IFJÚSÁGI CSOPORTVEZETŐK LAPJA

óra

1. évfolyam, 2. szám ■ 2004. június

IFJÚSÁGI ÓRA – Evangélikus ifjúsági csoportvezetők lapja

Megjelenik negyedévente.

Felelős szerkesztő: Balog Eszter ifjúsági referens • Tel.: 486-3525

Olvasószerkesztő: Székács Judit

Kiadja a Magyarországi Evangélikus Egyház Ifjúsági és Gyermekek Osztálya
megbízásából a Magyarországi Evangélikus Egyház Luther Kiadója

Felelős kiadó: Kendei K. Péter

Kiadóhivatal: 1085 Budapest, Üllői út 24. • Tel.: 317-5478, 486-1228

A borítón látható kép Botta Dénes felvétele.

Nyomdai előkészítés: Galgóczi Andrea

Nyomdai kivitelezés: ETO-PRINT Kft.

Felelős vezető: Balogh Mihály

ISSN 1785-7104

Az Ifjúsági Óra 2004-ben ingyenesen megjelenő második számát tartja kezében az olvasó. Erről a számról összességében elmondható, hogy már jobban illesztettük az ifjúsági csoportokat vezetőik kéréseihez, igényeihez. Így több rovatot találunk most a lapban, például kitekintünk a határon és a tengerentúli ifjúsági munkára, fiatalok életére is, illetve több olyan írást gyűjtöttem egybe, melyek a csoportbeszélgetéshez jól felhasználhatók.

Mivel a nyár derekán vagyunk, az újságban helyet kap a nyári táborok szervezése is, melynek vezetéstechnikai vázlata kellő támpontot ad azok számára is, akik idén először visznek fiatalokat táborozni. Az összegyűjtött segédanyag-ajánló is elsősorban a nyárra fókuszál.

Az ifjúsági vezetők tudják, hogy egy jól sikerült ifjúsági

tábor mennyire meghatározója a csoport további összetartó erejének, ahol már az idén konfirmáltak is részt tudnak venni. A csoportba szinte maguktól, önszántukból jönnek majd ősszel azok a fiatalok, akik feladatot kaptak egy-egy táborban, besegítettek ebbe-abba – képességükhöz mérten –, mert ezáltal megtalálták a helyüket és szerepüket egy adott közösségben. Ezért hívunk el minél több fiatal a táborainkba, „reklámozzuk”, hirdessük azt minél több helyen. Adjuk bele a szervezésbe minden elszántságunkat és lelkesedésünket, *építsünk közösséget*. „Ha világos a cél előttünk, eljutunk oda, ahova akarunk. De ha nem, oda jutunk, ahova nem akarunk.”

Balog Eszter

TARTALOM

RÖVID TANULMÁNYOK ■ 38

TÁVCSŐ ■ 42

HATÁRON TÚL ■ 47

EGYHÁZMEGYE ■ 50

TEOLÓGUS ■ 52

KÖZÉPISKOLÁK ■ 54

ÚJ GONDOLAT ■ 55

BEMUTAJUK ■ 56

PROGRAMOK ■ 58

SEGÉDANYAGOK ■ 60

KREATÍV ÖTLET ■ 64

HÍREK ■ 68

Énke

A Heim Pál Kórház Mentálhigiéniai Ambulanciája közel ötvenéves múltja tekint vissza. Az itt dolgozó, gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozó pszichológusok, pszichiáterek és pszichoterapeuták feladata elsősorban az, hogy a gyakran krízishelyzetben ideérkező, problémákkal küszködő ifjúságnak segítségére legyenek. A rendelőben 2004. márciusában is jócskán vannak fiatalok. Az itt folyó segítői munkába Sajgóné dr. Molnár Irén gyermekpszichológus és dr. Rigler Ilona gyermekpszichiáter segítségével pillanthatunk be. Az alábbi írás közös beszélgetésünket foglalja össze.

Milyen problémával keresik fel a fiatalok, a fiatal lányok ezt az intézetet?

M. I.: Megállapítható tény, hogy a fiatalok magukkal hozzák a szülők, a nagyszülők problémáit, így például az otthoni házassági problémákat, melyek begyűrűznek az ő életükbe is. Az utóbbi félév eseteiben a legnagyobb számban – főként a lányoknál – a szülők válása és a szülők közti problémák okozták a tizenévesek pszichoszomatikus tüneteit, így a fejfájást, a tanulásromlást.

R. I.: Másik nagy terület a társas kapcsolatok problémái. Ennek a korosztálynak az egyik legfontosabb feladata a kortárskapcsolatok kialakítása, erősítése lenne, de nagyon kevés a jó közösség, amit a tinédzserek megtalálhatnak, vagy amit mi tudunk nekik ajánlani. Jó közösség, amelynek normái, szabályai közel állnak ahhoz, amit a fiatal a szülői házban, illetve a társadalmi elvárásoknak megfelelően megszokott, ami befogadó, empátiás, ahol megtartó erőre, biztonságra találnak. Hatalmas segítség egy kamasznak, ha tud találni ilyen közösséget, mivel egyedül nagyon nehéz megküzdeniük a gondjaikkal. Megállapítható, hogy a kamasz lányok magánya egyre inkább fokozódik. Ez abból adódik, hogy a szülők főként a pénzkeregettel foglalkoznak, másodállást vállalnak, és az iskolai közösségek sok esetben nem igazán nevezhetők jónak. A gyerekek ma nehezen találják meg, hogy hova lehet kapcsolódniuk.

A templomi közösségeknek is sokkal jobban oda kellene figyelniük a fiatalokra, jobban kellene támogatni őket. Ehhez pedig szakemberek, fiatalokhoz értő lelkészek kellene.

A depressziós fiatalok is magányosak általában. Ekkor azonban gyakran már nem elég egy támogató közösség vagy lelkész, szükségessé válik szakember bevonása.

Manapság az igazi barát is hiányzik az életükből. Mikor egy fiatal azt állítja, hogy neki rengeteg barátja van, akkor lehet tudni, hogy nagy valószínűséggel sok haver van körülötte, de még nem tudja, nem tapasztalta meg, hogy milyen egy igazi barát, egy igazi barátság. Úgy látom, igaz példaképek sincsenek a fiatalok előtt, akikre felnézzenek, akiktől tanuljanak.

M. I.: A Való Világ rettenetesen káros hatással van a fiatalokra.

R. I.: Nem egy gyerek került ide azzal a szorongással, hogy lehet, ő homoszexuális. Ennek hátterében az áll, hogy a Való Világ egyik kedvenc szereplője is ezt hirdeti magáról, s egy sztárolt szereplővel könnyű azonosulni. Komoly kényszerek és szorongások indultak ebből a gyermekeknek „nem Való Világból”.

Ennek a korosztálynak szüksége van arra, hogy felnézhessenek pozitív példaképekre. Korábban egy-egy vérbeli pedagógus, mese- vagy regényhős, sportoló, kutató tölthette be ezt a szerepet. Ma ha van egy tininek példaképe, az leggyakrabban énekes vagy zenész. Ezért a popsztárokkal történt események is nagyon befolyásolják a tiniket. Jimmy halálakor is több tizenéves lány került ambulanciánkra depresszióhoz hasonló tünetekkel. Sajnos a helyes rajongás, illetve lelkesedés útját még így is csak kevesek találják meg a zenében. Hangversenyen, koncerteken a többség mesterséges úton jut el az extázisig, ők drogokhoz nyúlnak.

M. I.: Igen, ők sajnos úgy gondolkodnak, hogy egy kicsi drog még nem veszélyes, és a többiek is csinálják... Valójában nem is akarnak leszokni róla.

A problémák kialakulásában mennyiben meghatározó az anya szerepe?

M. I.: Fiúknál, de főként a lányoknál sokszor találko-

zom azzal a problémával a kamaszkori lázadó korszakban – amikor a fiatalnak szinte kötelessége, hogy megtalálja a saját egyéniségét a lázadáson keresztül –, hogy mennyire káros lehet, ha túl nagy az erőkülönbség akár a szülő, akár a fiatal javára. A kolerikus, kemény kezű, erőteljesen irányító anya mellett a fiatal lány nem tudja saját belső szabályozását kézbe venni, és begyakorolni az önálló döntéshozatalt.

A másik tipikus probléma az, ha az anyja helyzetét olyannak látja a lány, amivel nem tud azonosulni (például a mártírszerep, a magát túlságosan alárendelő, szenvedve szolgáló típus), mert ez a női szerepek (feleség, anya) elutasításához vezethet.

Hogyan érkeznek ide a tinilányok?

R. I.: Általában házi- vagy iskolaorvos utalja be őket, esetleg pedagógus hozza, de van olyan fiatal, aki magától jön és külön kéri, hogy erről a szülőt ne értesítsék. Elvileg 18 éven aluliakat nem lehet szülői engedély nélkül fogadni, tehát a személyes viszony és bizalom kialakítása után a fiatalot a szülő bevonására biztatjuk. Így a családdal is tudunk közösen dolgozni.

M. I.: Amikor a szülő cipeli el a gyermeket, akkor az kellőképpen ellenálló velünk szemben, hiszen akarata ellen hozták el. Ekkor nem megy az együttműködés.

R. I.: Pszichoterápiát nem lehet valakinek az akarata ellenére végezni, hisz a folyamatban a terapeuta csak segítség, a páciensnek, kliensnek kell dolgoznia. Ha a gyermek ellenálló, és csak a szülő igénye a pszichoterápia, akkor a szülőt arra biztatjuk, hogy ha a gyerekének igénye lesz rá, akkor kezdjük el a munkát. Erőltetni ezt semmiképp nem érdemes.

Érkeznek-e olyan lányok, akik önmaguktól keresnek megoldásokat?

R. I.: Nagyon nehéz segítséget kérniük egy szerintük csak rájuk tartozó problémával kapcsolatban, hacsak nem járt már itt barát vagy barátnő. Aki egyedül jelentkezik, az már konkrétan hallotta a nevünket, a helyet. Az idejövő gyerekek nagyon kis százaléka az, aki önállóan, egyedül keres fel minket.

M. I.: Előfordult, hogy alkoholista szülők gyermekei jöttek segítséget kérni, gyakran depressziós tünetekkel: lecsökkent aktivitás, tanulási kedv, nyomott hangulat, beszűkült érdeklődés, kilátástalanság érzése. Arra is volt példa, hogy egy fiatal lány nem túl súlyos saját problémával jelentkezett nálam önként, és menet közben került a szülők kapcsolata a válás stádiumába. Nyilván ennek előzetes korszakában a gyermek számára rejtett, de érezhető feszültség okozhatta a problémákat. Megfordultak itt olyan fiatalok is, főként lányok, akik önismeretük és önnevelésük terén szerettek volna tisztábban, reálisabban látni teszt segítségével, de ez tényleg nem túl gyakori.

Milyen háttérű fiatalok fordulnak meg itt?

R. I.: Sok a hátrányos helyzetű, de a nagyon rossz körülmények között élők sajnos nem is tudnak rólunk. A

*Sajgóné dr. Molnár Irén gyermekpszichológus
és dr. Rigler Ilona gyermekpszichiáter – Barta Imre felvétele*

gazdagabb családokból főként a magukra hagyott gyermekek jönnek hozzánk, akik drogokkal küzdenek, hiszen pénzzel jól ellátottak. Nekik lehetőségük van koncerteken drogokhoz jutni. Ők azt mondják, hogy az enyhe drog „még belefér”... A szegényeknél gyakoribb, hogy a szülő hozza be a gyermeket, látva annak problémáját. Például az iskolai osztályon belüli különbségek – irigykedés, versengés a „menő cuccok” területén – komoly gondot okoznak. Sajnos manapság gyakran a gazdagabb fiatalot rajongják körül a többiek, és nem feltétlenül az okosabbat, kedvesebbet.

Mi a terápia célja?

R. I.: A terápia célja általában, hogy egészséges lelkű, elégedett, kiegyensúlyozott, teherbíró fiatalokká varázsoljuk a hozzánk fordulókat. Ennek természetesen mindig más és más útja van. Például: minden fiatalnak vannak pozitív tulajdonságai, amelyek csak benne vannak, és amelyeket meg lehet találni, ki lehet domborítani. Ha ez sikerül, akkor ez a gyermek számára valamilyen kiemelkedési lehetőséget biztosít. Ha valaki például jól sportol, esetleg jól rajzol, avagy ír, akkor megpróbálunk ilyen jellegű iskolát, szakkört, szakképzett felnőttet keresni, ahol tovább foglalkoznak a fiatallal. De van olyan is, mikor egy gyengébb képességű, de nagyon melegszívű, segítőkész gyermeket ezekben a tulajdonságaiban erősítünk meg, s ez jelent számára kapaszkodót.

M. I.: A terápia célja az, hogy harmóniába kerüljön a személyiségfejlődés, hogy ezáltal reális önértékelés alakuljon ki, amiben a fiatal helyesen ismeri fel alkatának, adottságainak, talentumainak értékességét, hibáival pedig a javulás reményével és perspektívájával tudjon barátságot kötni.

A magyar iskolarendszer túl szűk határokat szab a képességek értékelésére. Ez különösen a tanulási rész-képesség-problémával küszködő gyermekek esetében alakíthat ki hamisan alacsony önértékelést, negatív énképet, főként ha még otthon is arról szól az életük, hogy milyen

rossz osztályzataik vannak, és ezért nem engedik semmilyen különóra. Éppen az ellenkezőjére lenne szükség: meg kellene találni azt a területet, amiben tényleg tehetségesek. Ha iskolán kívül érnek el sikereket, például sportban, táncban vagy más alkotó tevékenységben, akkor nagyobb lendülettel tudnak küzdeni a rosszabb jegyek, illetve a bukás ellen.

R. I.: A szülők gyakran a legjobb szándékkal elképzelik a gyermek sorsát, életét (többnyire a saját be nem teljesedett vágyaik mentén), és így olyan irányba terelik, amihez a gyermeknek igazából semmi köze sincs. Ilyenkor boldogtalanul végzi az iskoláit, s ha ezen átküzdötte magát, ugyanilyen boldogtalanul fog dolgozni.

Melyek a lányok legjelentősebb problémái?

R. I.: A tinik a legszebbek és a legmenőbbek szeretnének lenni. Ezzel szemben ebben a korban minden lány meg van róla győződve, hogy ő a legcsúnyább, a legpatánásabb, a legügyetlenebb, a legbutább – egyetlen olyan tulajdonsága nincs, amit szeretni lehetne. Úgy vélik, hogy az összes többi osztálytársuk kedvesebb, bájosabb, mindenkinek előbb lesz fiúja, mint neki. Ez részben természetes velejárója a kamaszkornak, részben abból adódik, hogy nem kapnak elég pozitív visszajelzést a szülőtől, felnőtől, kortárstól. Sokkal gyakrabban kritizálunk, mint dicsérünk!

M. I.: Találkoztam olyan kamaszlányokkal is, akik föl nem ismert női ösztönüktől vezérelve mindent elkövettek, hogy az ellenkező nem érdeklődését felkeltsék. Azután nem értették, miért haragudtak meg rájuk a fiúk, amikor a „lerázásukra” került a sor.

R. I.: A házasság előtti együttélések viszonylatában a vallásos nevelés döntően fontos szerepet játszik. Ma már szinte általános, hogy már jóval a házasság előtt, sőt akár egész fiatal korban összeköltöznek a fiatalok. A vallásosan nevelt lányoknál ez világi osztályokban komoly problémát jelent. Nagyon függ a fiatal magatartása attól, hogy milyen közösségbe, osztályba jár. A szülő egyre nehezebb

helyzetbe kerülve azzal kell, hogy szembenézzén, hogy mennyire tud megbízni a gyerekeiben. („De hiszen nem lesz semmi, anyu, csak beszélgetünk!...”) Ahol a szülő tud, mer bízni a gyermekében, ott fokozatosan megy végbe a leválás, ahol nem, ott „letörlik” a gyermek. Leválás esetén a fiatal később visszamegy a szülői házhoz, és támaszkodhat a szüleiére, de aki „letörlik” valamiért, az nehezebb helyzetben van, mivel a szülő neheztelése, a becsapott ajtó zaja elkíséri őket emlékeikben.

M. I.: Viktor Frankle noogén neurozízisnak nevezi azt az állapotot, amikor valakinek nincsen célja, „lóg a levegőben”, nem érdeklődik semmi iránt, és nem érzi magát jól a bőrében. Ugyanakkor semmi felkínált alkalmat nem tud elfogadni. Itt csak egy egészen meglepő, új lehetőséget kell a számára felajánlani, ez segít ebben.

Egy másik terület a már részben említett rossz családi háttér. Egy felmérésünk szerint több gyermek szenved a szülei rossz házasságától, mint akiknek a szülei elváltak. Sok esetben egy „jól sikerült” válás jobbat hoz a tizenéveseknek, mint egy rossz házasság okozta szenvedéssel teli háttér.

Mit lehet tudni a komoly krízisekről?

R. I.: A serdülőkorban a fiúknál gyakoribb a befejezett öngyilkosság. A lányoknál sokkal több a figyelemfelhívó, veszélyjelző öngyilkosság. Majdnem mindig van előtte jelzés, amelyet vagy észrevesz a környezet, vagy nem. Ha igen, akkor még van lehetőség a folyamat megállítására.

Mi segít leginkább a fiataloknak?

R. I.: Ha jó alapokkal, meleg, elfogadó családból indulnak, ha valakiben vagy valamiben igazán tudnak hinni, illetve a közösség ereje. De ezek mellett kell legalább egy olyan ember, akibe lehet kapaszkodni, akire feltétel nélkül számíthatnak. Ez lehet egy idősebb barát, egy fiatal felnőtt, egy lelki vezető, lelkész.

M. I.: A kortárs közösség jelentősége valóban a kamaszkorban a legfontosabb, mert egymás visszajelzéseiből, véleményéből alakul önértékelésük, építkezik tovább személyiségfejlődésük.

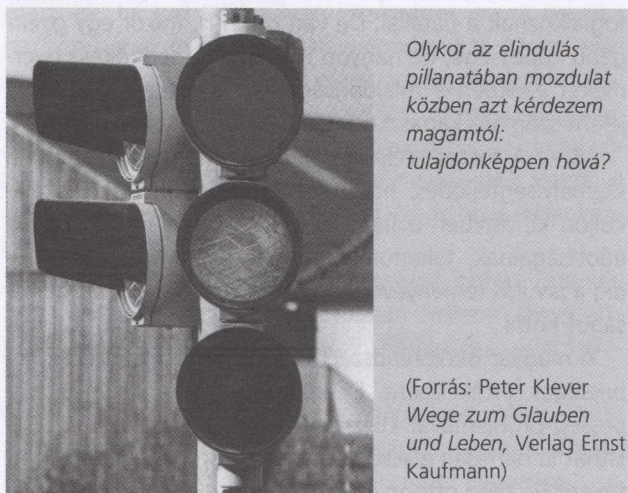
Mit tehetünk a fiatalokért?

R. I.: Észre kell vennünk a magányosan lófráló, a túlzottan zárkózott, a perifériára került, az önbizonytalan, sodródó, a deviáns gyermekeket! Be kell vonnunk őket a közösségekbe, és ha lehet, akkor sok pozitív visszajelzést kell adnunk nekik. Ha valaki dicséri őket, arra nagyon hallgatnak, hiszen szükségük van rá.

M. I.: Ne várjunk mást a fiataloktól, mint amire maguktól képesek. Minden „nyersanyagból”, minden típusból lehet jót kihozni, ha tudunk bízni benne, és ha jó perspektívát tudunk számára elővetíteni.

R. I.: Muszáj, hogy egy lelkész is tudjon mindenről beszélni a gyerekekkel. Ha a gyülekezet közösségében fejlődhet a fiatal, az egyik legszükségesebbet, legfontosabbat már megkapta.

Balog Eszter

Olykor az elindulás pillanatában mozdulat közben azt kérdezem magamtól: tulajdonképpen hová?

(Forrás: Peter Klever *Wege zum Glauben und Leben*, Verlag Ernst Kaufmann)

Az egyház AIDS-es. Krisztus teste HIV-vírussal fertőzött. Isten szerkesztette így a testet egybe: az alacsonyabb rendűnek nagyobb tisztességet adva, hogy ne legyen meg hasonlás a testben, hanem kölcsönösen gondoskodjanak egymásról a tagok. És így ha szenved az egyik tag, veled együtt szenved valamennyi, ha dicsőségben részesül az egyik tag, veled együtt örül valamennyi. Ti pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként annak tagjai. (1Kor 12,24-27)

Felelősek vagyunk egymásért, Krisztus testének minden egyes tagjáért.

A Lutheránus Világszövetség 2004. április 20-25. között Odesszában (Ukrajna) szervezett egy találkozót, mely annak a konferenciasorozatnak volt a része, amelyet minden földrészen megrendeztek az AIDS és az egyházak kapcsolatáról. Az európai regionális találkozót nem véletlenül tartották Odesszában, ahol Európa-szerte a leggyorsabban nő a HIV-fertőzöttek száma, és a legkevesebb segítségi lehetőséggel rendelkeznek.

Közép-európaiként talán még nem érezzük azt, hogy sürgősen tennünk kellene valamit az AIDS-betegekkel kapcsolatban, és elégnék érezzük a sajnálkozást, amikor azt halljuk, hogy Ukrajnában azért kell százasaival meghalniuk az embereknek, mert nem bírják kifizetni azokat a méregdrága gyógyszereket, melyek megállítanák szervezetük leépülését és lehetővé tennék, hogy együtt éljenek az AIDS-szel. Csodálkozunk és akár megbotránkozunk is lehet, amikor azt halljuk, hogy az egyházak még nem kapcsolódtak be semmiféle segítő vagy diakóniai munkába ezen a téren, hanem néhány lelkes diákra hagyják ezt az életmentő munkát, hogy szabadidejükben járják a kórházakat és lelkigondozzák társaikat vagy azok családját, és kísérik őket a temetőbe nap nap után.

Az egyházak Magyarországon sem jeleskednek abban, hogy AIDS-esek között végezzenek diakóniai szolgálatot. Nehéz munkaágnak tűnik. Társadalmilag, szociálisan és egyházilag is megbélyegzett emberekkel kellene foglalkozni, kiknek a szemében folyamatosan ott csillog a halál tudata vagy a halálfélelem, és akiknek nem elég vasárnapi kereszténységet kínálni, mert csak a hiteles Krisztus-követő élet tud segíteni nekik. Számunkra még nem probléma a zimbabwei helyzet, ahol evangélikus lelkészársam heti 30 órában nem bibliaórát tart, hanem gyülekezetének AIDS-ben elhunyt tagjait temeti.

Magyarországon az elmúlt húsz évben ezer beteget regisztráltak. A valóságban azonban az AIDS-esek száma ennek két-háromszorosa lehet, hiszen évente csupán 110 ezer ember megy el AIDS-szűrésre.

Országos felmérések nem készültek, és hazánkban AIDS-prevenció gyakorlatilag nincs. Kezdenek megjelenni az úgynevezett ártalomcsökkentő programok (tűcsere- és

metadonprogramok), melyek révén ritkábbá válhat a közös fecskendő használata, ám pontos adataink nincsenek arról, hogy az intravénás kábítószer-fogyasztók között milyen arányban vannak HIV-fertőzöttek.

Hazánkban a szexmunkások számára előírás, hogy jelenjenek meg egészségügyi vizsgálatokon. Emellett a HIV-teszt önkéntes, anonim és ingyenes. A szexuális úton történő fertőzés megoldása napjainkban az óvszerostás lett.

A nemzeti AIDS-stratégia tervezete 2003 novemberében készült el, és letölthető az internetről: <http://www.eszscsm.hu>. Még nem fogadták el, és még nem indult el a gyakorlati megvalósítása.

Az egyházainknak s nekünk, akik ifjúsági vezetők vagyunk, hatalmas felelősségünk van. A leginkább érintett csoport ugyanis a kamasz és egyetemista korosztály.

Elengedhetetlenül fontos, hogy hallassuk a hangunkat és beszéljünk, tanítsunk az AIDS-ről, és eloszlassuk az előítéleteket a terjedéséről. Küzdenünk kell a kirekesztés ellen még a segítő területeken is, vagy ahogy egy fertőzött fiú fogalmazta meg: „Nem arra van szükségünk, hogy értünk dolgozzanak, hanem hogy velünk.”

Látnunk kell azt is, hogy az egyházak elsődleges feladata az odalépés, a szembenézés, a segítés és az örömhír hirdetése. Az elhatárolódás és az elítélés sosem jelentheti az utolsó szót, még olyan idekapcsolódó területeken sem, mint a drog, prostitúció, homoszexualitás, s különösen akkor nem, amikor az ítélet csupán előítéleten alapul. Az egyház és mi, keresztények abban a páratlan helyzetben vagyunk, hogy nemcsak fizikai segítséget tudunk adni, hanem melléállást és kísérést is. Ez nagy felelősséget jelent. Emellett pedig nemcsak tanítani, hanem élni is tudjuk az élet és az ember mindenek előtti fontosságát és értékét. Hiszen olyan Istenben hiszünk, aki mindent odaadott, még a saját életét is, mert az embert akkora értéknek tekintette, hogy meg kellett mentenie. S tette ezt anélkül, hogy kiérdemelhetők volna.

Segítségért kiáltanak! Nem feltételeket kell állítanunk, hanem indulni, tenni, tanítani, segíteni, örömet vinni kell.

Rozs-Nagy Szilvia
egyetemi lelkész

Hiszel Istenben?

Fiatalok hozzáállása a valláshoz

A német felnövekvő nemzedék, úgy tűnik, nem érdekli a vallás iránt. A 13. Shell-tanulmány adatai szerint a megkérdezett fiatalok 25%-a tűnik nem vallásosnak. Csak 17%-uk utasította el az ateizmust egyértelműen. A többiek többé-kevésbé fölöslegesnek tartják a vallást az életvezetésükben.

Hasonló képet kapunk, ha a vallási hovatartozást vesszük figyelembe: több mint 5000 fiatal egynegyede vallás nélküli. A hitvallás elvesztésének nem utolsó sorban politikai okai vannak: Kelet-Németországban, ahol több generáció is elnyomás alatt állt, a fiatalok 80%-a vallási hovatartozás nélkül él. Pedig a Shell-tanulmány szerint a vallási hovatartozás pozitívan hat ki a társadalmi életre, mivel a megkérdezett katolikus és evangélikus fiatalok több mint fele tagja valamely állami egyesületnek, míg ez az arány a vallástalanok esetében csak egyharmad. Aki magát kereszténynek tartja, az a politikában aktívabban részt vesz.

Frappáns összefüggés áll a vallásukat gyakorlók és a politikához való viszonyulás között: „Azok a fiatalok, akik nem imádkoznak, az idegen országokból való, Németországban tartózkodó fiatalok számát túl magasnak tartják, és a legtöbbször el sem tudja képzelni, hogy más nemzetiségűvel házasodjon össze” – áll a tanulmányban. Összességében az derül ki a tanulmányból, hogy a nem vallásos fiatalok inkább a gyermekekhez hasonlítanak: a politika ellen vannak, de ha politizálnak is, csak kisebb pártokban vesznek részt, de ott sem mindig szolgálatkészek. Ellenben sokkal inkább műszaki érdeklődésűek, mint hasonló korú vallásos társaik. Köztük sok az egyke gyermek, akik arra törekednek, hogy önálló egyéniségek legyenek, és kevésbé van ahhoz érzékük, hogy hosszú távra fektessenek be valamibe, a rövid távú élvezetekkel szemben. Azok a fiatalok, akik vallási csoportokhoz tartoznak, család- és szolgálatközpontúak. A rendszeresen templomba járók – mintegy 15% –, akik magukat kereszténynek tartják, ragaszkodnak a konvencionális családmódelhez, és politikai nézeteik inkább konzervatívak. Ezzel egyidejűleg azonban a templomba járás – mint a vallásosság indikátora – elveszítette erejét. „Azon fiúk közül, akik istentiszteletre járnak, csak 8% imádkozik, 14% olvassa néha a Bibliát. A

templomba járó lányok esetében 26% imádkozik, és 17% az, akik néha olvasgatják a Bibliát” – írja a tanulmány.

A hit megélése, a „hívőség” sokkal inkább a templom falain kívül található meg. A kanonizált keresztény tradíciók és ceremóniák helyébe a „privát vallásosság” lépett, amely eltávolodik az üdvösséget ígérők fehér asztalától.

A Würzburgi Egyetem Valláspedagógiai Tanszékének egyik tanulmányában – mely nemcsak Németországra, hanem Hollandiára, Ausztriára és Nagy-Britanniára is kiterjedt, és amelyben 2000 15-16 éves fiatalnak 25 hitvallást kifejező mondatot kellett véleményeznie – így fogalmaz Hans Georg Ziebertz professzor, a kutatás vezetője: „A fiatalok pozitívan értékelték azokat a kijelentéseket, ahol Isten felsőbb hatalomként vagy definiálhatatlan tikként kerül elő, vagy ahol a különböző vallások egy közös felettes hatalom látható kifejezései. Negatív módon azokat a mondatokat véleményezték, amelyek szorosan összefüggtek az egyházi kánonnal, vagy hasonlóan az olyan kijelentéseket is, amelyekben Isten léte kétségesnek vagy semmisnek bizonyult. »Istennek van arca, mely a modern ember számára egy kicsit felismerhető. Ő univerzális. Távoli, de mégis közeli«” – ismerteti Ziebertz professzor a fiatalok között elterjedt istenképet.

A fiatalok úgy képzelik el Istent, hogy megfeleljen mindenkorú élethelyzetüknek. Ezért a jövőben az a kérdés válik majd fontossá, hogy milyen istenképük van az embereknek, nem pedig az: hiszel-e Istenben?

Forrás: Anja Krupholz-Reichel: *Glaubst du an Gott? Die Einstellungen Jugendlicher zur Religion*. In: *Psychologie Heute*, Compact, 8/2004. 45. o.

Balog Eszter

Pillanatkép a bambergi ifjúsági körről (2003 nyár)

Első látásra felismertem öt szeme alapján az Országos Iroda kapujában, hiszen már előzőleg tudtam: az Ifjúsági és Gyermek Osztályra olyan vendég érkezik, akinek édesanyja japán, édesapja amerikai. *Franklin Ishida* Chicagóban élő evangélikus lelkész, aki a Global Mission részlegében dolgozik igazgatóként. A kontinensek keresztényeit átlátó munkája nem kis részben származásának is köszönhető. Budapesten – a Magyarországi Evangélikus Egyházban – hivatalos látogatást május 5–8-ig tett. Őt kérdeztem, hogyan élnek Chicagóban a mai fiatalok.

Az ottani ifjúság a Music Television kultúrájában nő föl. Ezért a jelenlegi irányt adók a poplista énekesei, mint például Britney Spears vagy Jennifer Lopez. Az ő dalaik hatnak a tizenévesekre, ahogyan egész öltözködési stílusuk is. Legjellemzőbb viselet napjainkban a sportcipő.

A tiniknek honnan van pénzük az öltözködésre?

A divatozáshoz szükséges anyagiakat a szüleiktől kapott zsebpénzből veszik. De visszatérve az előbbi kérdésre el kell mondanom róluk, hogy mégis keresik az élet értelmét. Azt tapasztalom, hogy az egyházban megtalálnak olyasvalamit, amire szükségük van, így a hovatartozás érzését és a jó közösséget. Amennyiben erre nem tud rálelni egy fiatal, bandába verődik, ha a szülő figyelmen kívül hagyja. Ennek az a legfőbb oka, hogy a legtöbb anya dolgozik. A fiatalok pedig igénylik azt, hogy valahol, valakinek fontosak legyenek. Ezért sokszor otthon lázadnak, ha nem kapnak kellő figyelmet. A szülők számára ma ez az igazi kihívás, hogy nekik nem egyszerűen időt kell szánniuk gyermekükre, hanem az együtt töltött idő minősége az igazán fontos. Sajnos manapság kevés a lehetőség arra, hogy egy asztalnál együtt legyen a család minden tagja. A társadalmunkban már 50% az elváltak aránya, a kamaszokat az anyjuk neveli föl. Ez a kapcsolat is lehet jó minőségű, de akkor is biztos, hogy az nehéz munka eredménye.

A drogprobléma Magyarországon a tizenévesek között is jelentős. Így van ez Chicagóban is?

A legnagyobb veszélyforrást említi. Az alkohol nem tesz annyi kárt bennük manapság, mint a drog, aminek elterjedéséből arra tudok következtetni, hogy az egyház sem tesz kellő prevenció lépéseket ebben a témában, beleértve az evangélikus egyházat is. Az otthoni vallásos közeg sem tudja őket visszatartani a drogok élvezetétől – ez is gond.

Mit tud adni az egyház a fiatalok számára?

Elsősorban azt az üzenetet kell tolmácsolni a tizenévesek felé, hogy van Isten, a kegyelem Istene, aki megértő, aki velük él, aki szereti őket. Ez a legfontosabb üzenet, amit hirdetünk nekik. Az ifjúsági munkát igazából a családoknál kell elkezdenünk, így építve a gyülekezetet, amelynek szintén egy nyitott, befogadó nagy családnak kell lennie, mert akkor a fiatalok is otthonra lelnek benne.

Próbálkoztak már a templom falain kívül is ifjúsági munkával?

Britney, Beyoncé és Pink, az amerikai sztárok

Egyszer 24 órás böjtöt tartottunk a templomkertben olyan körülmények között, ahogy a hajléktalanok élnek – dobozokban alva. Így a fiataljaim átérezték mások fájdalját, éhségét. Sokan ezáltal az akció által gazdagodtak a hitükben, és érzékenyebbek lettek a hajléktalanok iránt.

Foglalkozik most is ifjúsági munkával?

Jelenleg fiatal felnőttekkel foglalkozom. Korábban gyülekezeti lelkészként sokat voltam velük együtt.

Őn sokat utazik, több országban is látogatja az evangélikus egyházakat.

Igen, és gyakran elcsodálkozom azon, milyen kicsi is ez a Föld! Most is például, amikor Magyarországra érkeztem, kiderült, hogy az egyik püspök ismeri az édesanyámat, korábbi kiküldetéséből.

Mi tűnik Budapesten furcsának?

Az, hogy a fiatalok ugyanolyannak tűnnek, mint otthon. Öltözködésük, hajviseletük, egész stílusuk mind egyező.

Miért fontos az ön számára ez a magyarországi látogatás?

Keresem a találkozásokat, hogy jobban informálódjam, ezzel párhuzamosan az újabb együttműködési lehetőségeket is. Bár az itt töltött néhány nap sajnos kevés ismeretet hoz, mégis hasznosnak bizonyul.

Balog Eszter

Nyári táborok szervezése

Az alábbi vázlatos összeállítás rövid és tömör gyakorlati támpontokat igyekszik adni az előttünk álló ifjúsági táborok szervezéséhez, melyet haszonnal olvashat minden táborszervező, tábori segítő, illetve mindazok, akik majd a jövőben szerveznek fiataloknak nyári együttléteket, ifjúsági találkozókat.

ÁLTALÁNOS SZERVEZÉSI KÉRDÉSEK

A résztvevők

- nagyjából egyidősek legyenek, például leendő vagy végzett konfirmandusok, alsós/felső hittanosok, 9–10. vagy 11–12. osztályos gimnazisták, egyetemisták
- létszámuk függ a vezetői létszámtól, 10 résztvevőre jusson 1 vezető, a hely sajátosságait figyelembe véve
- a hely kiválasztásánál fontos a cél tisztán látása: tanító jellegű (bibliaiskola, konfirmandusok előkészítője, fiatal felnőttek képzése), élményközpontú (biciklitúra, evezőtábor)

A segítő csoport

- a táborvezetés csoportmunkában valósul meg
- a jó vezetői csapat már fél siker
- tulajdonságok: nagykorúság (érettség), tapasztalat, pedagógiai érzék (a vezetői szerep nem terápiás lehetőség), felelősségtudat, készség a kapcsolatfelvétellel
- a csoport kiegyensúlyozása fontos: legyen benne jó szervező típus (aki kitalál), csapatot hajtó motor (aki „olajoz”, azaz törődik a többiekkel), legyen kreatív, következetes, gyakorlati típusú is, legyen jó kézműves, akár mókamester is (aki jó hangulatot tud kelteni), pénzügyi ügyeket jól kezelni tudó

Előkészítési fázisok

- egy évvel előtte: tábor időpontjának, helyének meghatározása, írásbeli lefoglalása. Célcsoport kiválasztása, segítő csoport szervezése, ötletbörze, fő célok megjelölése
- hat hónappal előtte: program konkrét tervezése, felelősség szétosztása, időpont és helyszín meghirdetése a gyülekezet felé, terepfelmérés (környezetvédelmi szempontok és lehetőségek, balesetveszélyes területek megvizsgálása és kivédése, alapvető tűzvédelmi szabályok betarthatóságának ellenőrzése), programkorrigálás (ha szükséges), részvételi díj meghatározása

- három hónappal előtte: utazás megszervezése, program véglegesítése, felelősök ellenőrzése, nyersanyagok beszerzése, tábori jelentkezés meghirdetése. Ez mindig jelentkezési lapon történjen írásban, az alábbi információkkal: időpont, helyszín, részvételi díj, programcím, szociális támogatás lehetőségei. Visszaküldendő információk: név, cím, telefon, egészségügyi tudnivalók, tb-kártya másolat, diákigazolvány másolat, kisebbektől szülői igazolás, hogy a gyermek tud úszni, és orvosi igazolás arról, hogy a gyermek egészséges, közösségbe mehet
- egy hónappal előtte: jelentkezési lapok feldolgozása, szülői megbeszélés, információs levél a táborról (a programról, az ellátásról, az elhelyezésről, a szükséges ruházatról, a tilos eszközökről, például mobil, magnó, walkman; pontos elérhetőség), részvételi díjak beszedése, jegyrendelés, vezetői csapat utolsó előkészítő megbeszélése
- egy héttel előtte: jegyek ellenőrzése, végső létszám kialakítása, szállítandó felszerelés összeállítása, szobabebéosztás elkészítése, gyülekezet tájékoztatása
- egy héttel utána: vezetői kiértékelés, ünneplés, emlékeztető a jövő évre, gyülekezet tájékoztatása (füzetforma, képes tabló a templomban), a megmaradt nyersanyagok, eszközök tárolása

Az előkészületek legfontosabb eleme az imádsággal végigkísért készülődés, csoportban, segítőkkal, szülőkkal, gyülekezettel és egyedül is.

A tábor folyamatának szervezési kérdései

- felelősség (utazás, víz, kirándulás, szabadidő, éjszaka)
- lehetőségek és határok pontos ismertetése, következetes betartása
- program következetes betartása, időpontok, programpontok, rendszeresség
- rituálék: ébresztő, programkezdés (gong vagy harang, zenei eszköz: dal, gitáros ének), többnapos játékok, amik lázban tartják a tábort, vásárlási, telefonálási, postai alkalmak, napkezdő, lezáró események (áhítat, imádság, tábori ének, meseolvasás)
- napi vezetői megbeszélések: esténként az aznapi program részletes kiértékelése, vélemények meghallgatása, köszönet az illető segítőnek, másnapi program felosztása és megbeszélése, szükséges felelősök kijelölése (napfelelős, ki mire vagy épp kire vigyáz), vezetői csoport hangulatának követése, kiegyensúlyozása, a csapatban keletkező konfliktusok kezelése

A VEZETŐ

Személyiségi feltételei

- felelősségtudat
- irányítás képessége
- határozottság (döntéshozatal, konfliktusok kezelése)
- nyitottság
- megfigyelés
- kritizálás képessége (önkritika is)
- igazságosság
- következetesség
- tárgyi tudás, felkészültség

A vezető világítótorony a táborban mind a gyerekeknek, fiataloknak, mind a vezető csoportnak!

Vezetői stílusok

- a hanyag stílus: minden jó, majd csak meglesz minden, ami van, azzal vagyunk megelégedve
- autokratikus: nyomasztóan nehezedik a tábor életére, hierarchikus rendek szerint építi a csapatát (résztevő, vezető, törzsfőnök), például vezetői asztal az étkezésnél, diktatórikus vezetői döntések a közösséggel szemben
- demokratikus vagy partneri stílus. A vezetést csapatmunkaként fogja fel. Úgy vezet, hogy közben nem uralkodik. Mindent megbeszél, egyeztet, ha dönteni kell, a „többség dönt” elve szerint jár el (szavaztat)
- a legáldásosabb a „helyzetfüggő vezetés”, amikor a vezető egy-egy fiatallal szemben a három megnevezett stílus közül az épp szükséges magatartást gyakorolja (aki először van a táborban, azt jobban kell bátorítani, konkrét segítséggel, aki már visszajáró konferenciázó, annak már sok esetben csak támpontokra van szüksége, hasonlóképpen a segítői csapat tagjaival is a saját helyzetüktől függően kell bánni)
- a tábor kezdetekor az autokratikus magatartás jó oldala a leghasznosabb – az alapok lefektetése, mit szabad és hogyan, mit mikor teszünk –, főleg gyermekek esetében szükséges a nagyon határozott fellépés

Vezetői alapelvek

- rendelkezések helyett javaslatok
- parancsok helyett ösztönzés
- kizárás helyett dicséret
- kioktatás helyett bátorítás
- büntetés helyett segítség
- tompítás, háttérbe szorítás, elfojtás helyett motiváció
- adottságok komolyan vétele, vezetőikkel, résztvevőkkel, önmagunkkal

- együtt dolgozni jobb
- szükséges határok betartása
- a csoportvezető legyen nélkülözhető

A PROGRAM

Csoportdinamikai sajátosságok a tábor ideje alatt

- bizalmatlanág, elveszettség fázisa, ismerkedés (Ki vagy?)
- szerepek tisztázása, hatalmi harcok időszaka (Hol a helyem a csoportban, közöttetek? Van helyem itt?)
- a bizalom szakasza – a „MI – csoportélmény” kialakulása (Együtt vagyunk a legjobbak!)
- a differenciálódás szakasza (Mégis vannak köztünk különbségek!)
- az elválás szakasza (Viszlát, jövőre újra itt! Vagy: Minden jót a további életedhez!)

A tábor programjának kialakítása igazodjon ezekhez a szakaszokhoz!

A program lehetséges elemei

- 7.30 Ébresztő
 - 8.30 Reggeli
 - 9.00 Áhítat
 - 10.00 Előadás / bibliaiskola
 - 11.00 Csoportos beszélgetés / kézműves foglalkozás
 - 12.30 Ebéd
 - 14.00 Szabadidő
 - 17.30 Fórum
 - 18.30 Vacsora
 - 20.00 Film, játék, vitaest
 - 21.00 Áhítat
- Lehetséges kiegészítő elemek: kirándulás, sportversenyek, egész napos vetélkedő, ismerkedő- és záróest stb.

A jó és a jobb program

- az egyes részek összefüggenek, például áhítatsorozat, előadások
- a programelemek harmóniája
- amikor mindent összefog a közös cél

EGYÉB ÖTLETEK A TÁBORSZERVEZÉSHEZ

- napfelelős
- tábori dekoráció
- jelentkezési előleg
- tábori hangulatmérő

- vezetők legyenek felelősek egy kisebb csoportért (főleg gyerekeknél, max. 5 gyerek/vezető!)
- akik nem érzik jól magukat – figyelni rájuk, különösen a magányosakra, peremen levőkre (az első pár napon sírdogáló kicsik...)
- tábori rádió
- pénzügyek tiszta vezetése
- önálló élelmezés megoldása (mit tud a csoport maga szervezni, például szalonnasütés, főzés bográcspan, grillezés)
- fegyelmzés (deviáns magatartás kiszűrése), legvégső esetben büntetés, hazaküldés
- szülők részvétele az utolsó napon (közös áhítaton, ebéden)
- intézményvezetővel tartott kapcsolat (műszaki hibák jelentése a tábor kezdetekor és a tábor végén, anyagiak rendezése, ágyneműk elkérése és visszaadása, a tábor végeztével otthagyt tárgyak begyűjtése, gyerekeknek való visszaküldése stb.)

Krámer György – Balog Eszter

Az alábbi táblázat egy lehetséges tábor vázlatát mutatja.

	vasárnap	hétfő	kedd	szerda*	csütörtök	péntek	szombat	
8.00-9.00		REGGELI						
9.00	É R K E Z É S	Ismerd meg a Bibliából!					Záró istentisztelet	
		Dávid és Nátán	A gazdag ifjú		Jákob	Pál apostol		
10.15		SZÜNET						
		Ismerd meg az életét!						
		Szt. Ágoston	Szt. Ferenc		A gályarabok	Albert Schweitzer		
11.00		SZÜNET						
11.30		A fordulópontok nehézségei (csoportos beszélgetés)						
		szülők	barátok		párkapcsolat	vészhelyzetek		
12.30		EBÉD						
13.30		Szabadidő: strand, játék, pihenés						E L U T A Z Á S
17.30	Esti elcsendesedés							
	képek	hangok	festmény	színjáték	zarándokút			
18.30	VACSORA							
20.00	ismerkedés	vitaest	vetélkedő	film	kívánság-műsor	záró fesztivál		
22.00	éjszakai csend							

*A szerdai program: egész napos kirándulás

Ifjúsági munka Erdélyben

Isten így felelt Mózesnek: *Vagyok, aki vagyok. Majd azt mondta: Így szólj Izrael fiaihoz: A Vagyok küldött engem hozzátok.* (2 Móz 3, 14)

Zelenák József lelkész

Egyik legáthidalhatatlanabb szakadék fiatalok és felnőttek között épp az *egyházhoz való kötődés* kérdése. A fiatalok tele vannak – jogos vagy jogtalan – előítéletekkel, s néha szeretnek kifejezésre juttatni, hogy bár hisznek, azonban nekik ehhez nem szükséges egyház. Van egy *istenképük*, ami a híd szerepét tölthetné be a fiatal

és idősebb egyháztagok között, sokszor azonban azt látjuk, hogy éppen ez az, ami elválasztja egymástól a generációkat. Mi lehet erre a magyarázat?

Véleményem szerint az, hogy Istenről, aki úgy jelenti ki magát Mózesnek, hogy *Vagyok, aki vagyok*, mindannyian – fiatalok és idősek egyaránt – csupán képekben tudunk beszélni. Elképzeléseink vannak róla, amelyek mindenki számára különbözőek. Ezek a képek több forrásból táplálkoznak: élettapasztalatok, emberi kapcsolatok – különös tekintettel a szülőkhöz fűződő tapasztalatokra –, nevelés, gyülekezeti háttér, vagy éppen annak hiánya; azon személyek istenképe, kegyessége, akik fontosak az adott személy számára, társadalmi és szociális tényezők, ezenkívül az életkori sajátosságok a személyiség és a vallási elképzelések fejlődése összefüggésében. Egymás megértéséhez egyik fontos lehetőség és út az egyházi munkában a *magunk istenképének tudatosítása és a másikénak megismerése*. Nem szabad félni az Istenről való beszédétől. Ez azért vezethet a megértéshez és közeledéshez, mert felismerhetjük általa, hogy Isten számunkra nem objektum, amely kezünkben és hatalmunkban van, és senki sem gondolhatja magát az Istenről szóló egyedüli helyes tanítás birtokosának.

És Jézus Krisztus, akit ha látunk, látjuk az Atyától

Nem ő az egyedül helyes és valóságos kép Istenről, amihez mindenkinek igazodni kell?

Szervezetünk munkájának legfontosabb célja épp az ifjúság Jézushoz való vezetése. Az ő személyét megkerülő szolgálat nem nevezhető egyházinak. Azonban azt is láthatjuk, hogy Jézus maga is szívesen használt képeket, példázatokat, utalásokat igehirdetésében. Ez arra mutat, hogy az istenhit semmiképp sem választható el életünk hétköznapi tapasztalataitól, s az egyes képek kínálják azt, hogy a hozzá fűződő élettapasztalatainkat is beleszövjük, beleértsük az Istenről, illetve Jézus Krisztusról szóló kijelentésekbe. Így szólítanak meg minket ezek a képek, jézusi tanítások a Szentlélek ereje segítségével, de így lesznek személyességükben egyúttal egyéniek is. A közös kincs egyéni értelmezései elválaszthatnak embereket egymástól, ha mindenki a saját értelmezését tekinti egyedül helyesnek. Azonban össze is köthetnek, ha Isten jóságát fedezzük fel benne, aki mindnyájunkhoz személy szerint szól, mindenkihez a „maga nyelvén”.

Az idősebbek számára felszabadító lehet újra és újra felfedezni, hogy az egyház Krisztus keresése által született, aki a szabadság Lélekét adja mindenkinek. Ezért nem kell félnünk az újtól, a színektől, amelyet fiatalok hoznak be a gyülekezet életébe. Ez a Lélek ad erőt ahhoz is, hogy párbeszédben keresse az igazságot és az igazság megéléseinek mai útját minden korosztály.

Szervezetünk, a REVISZ (Romániai Evangélikus Ifjúsági Szövetség) közel egy évig tartó huzavona után 2003. szeptember 19-én nyerte el önálló jogi személyi státuszát a Kovászna megyei bíróságon. Bár hivatalosan a székelyhelyi sepsiszentgyörgyi gyülekezet címén van, az iroda a brassói Esperesi Hivatal épületében működik, ahol az esperes úr hathatós hozzájárulásával és támogatásával sikerült beindítani a munkát. A felajánlott helyiséget, mely a jelenleg működő esperesi iroda közvetlen szomszédságában van, és amelyet egyelőre az országos diakóniai szervezettel közösen használunk, kifestve, bebútorozva vehettük át. Pályázat útján egy számítógépet is sikerült beszerezni, mely sokat segít a más szervezetekkel való kapcsolattar-

Fiatalok a kézdivásárhelyi evangélikus templom előtt (2003)

tásban, valamint a pályázati lehetőségek követésében. Elindulásnak mindez talán elegendő, viszont a jövőben szeretnénk tovább bővíteni az iroda felszerelését.

Az elmúlt év első találkozója az Apácán, február 15–17-ig megrendezett II. Vezetőképző tanfolyam volt. Ez a találkozó tulajdonképpen a 2002 novemberében, szintén Apácán megtartott I. Vezetőképző folytatása volt.

Témája:

- Célkitűzések és tervek az ifjúsági munkában
- Gyerekek a gyülekezetben
- Konfliktusok és megoldások

Vezette: Martonné Szalóki Eszter, Magyarország.

A következő együttlét egy regionális találkozó volt május 31-én, melyet a sepsiszentgyörgyi gyülekezetben szerveztünk. Témája: Evangélikusok a nagyvilágban. Rab Sándor, a Református Kollégium történelem szakos tanára az internet segítségével tartott előadást, melynek köszönhetően a jelenlevők a világhálón nyomon követhették a világ több pontján élő evangélikusok életét és munkáját. Az előadást követő csoportbeszélgetések pedig az evangélikus öntudatot próbálták elmélyíteni a fiatalok gondolkodásában.

2003. július 14–20. között került megrendezésre a III. Vezetőképző sáttortábor az almási barlangnál. Azok a fiatalok kaptak meghívást erre a találkozóra, akik az előző két vezetőképző tanfolyamon képviselték a gyülekezeteket. A tábor témája: gyakorlatba ültetni azt az elméleti anyagot, amit a két képzőn tanultak Apácán. A tábor szervezője és vezetője Simonné Nagy Ica lelkész volt. A résztvevők beszámolója szerint áldásos együttlét volt. Az esős idő ellenére nagyon jól érezték magukat a fiatalok.

Szervezetünk június 20-án Tatrangon tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen szavazati joggal részt vettek a következő gyülekezetek képviselői: Apáca, Brassó, Bukarest I.–II., Halmágy, Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgy, Tatrang, valamint Székelyzsombor, aki az idén (2003) csatlakozott. A 2002-es Alakuló Közgyűlés alapító tagjai (a közgyűlésen jelenlevőkön kívül) Arad, Nagyvárad, Faza-

kasvársánd, Kolozsvár, Krizba, Bácsfalú, Hosszúfalú-Alszeg, Zajzon és a Protestáns Teológia. A közgyűlés határozata értelmében a REVISZ továbbra is várja újabb gyülekezetek jelentkezését, akik részt szeretnének venni a szervezet munkájában. A minden egyházközösséghez eljuttatott körlevélre (mely tartalmazta a szervezet működési szabályzatát és egy sokszorosítható jelentkezési lapot) csak Oltszakadát jelezte csatlakozási szándékát. Annak ellenére, hogy a közgyűlés által elfogadott jelentkezési határidő már lejárt, továbbra is várjuk a még nem csatlakozott gyülekezetek jelentkezését.

A közgyűlést követő napon, szintén Tatrangon ifjúsági találkozó volt, melynek témája: Az ifjúság és a szeretetszolgálat. Szegedi László kőhalmi református lelkész tartott érdekfeszítő előadást a témakörben. Az előadást csoportbeszélgetések, valamint közös játékok követték.

A nyár folyamán gyülekezeteink fiataljai a Magyarországi Evangélikus Egyház Ifjúsági és Gyermekek Osztálya segítségével az anyaországban szervezett ifjúsági táborokban és konferenciákon vehettek részt. Tatrangról, Zajzomból, Bácsfaluból, Sepsiszentgyörgyről, Nagyváradról és Aradról jelentkeztek fiatalok és vettek részt különböző táborokban.

A nyári országos ifjúsági tábort az elmúlt évben először azon a festői környezetben levő, Bálványos-fürdőn megépített táborhelyen tartottuk meg, melyet a sepsiszentgyörgyi gyülekezet felügyelője tervezett és kivitelezett a saját nyaralójának telkén. Minden esztendőben gondoltunk a táborhely kiválasztására, egyrészt mert az árak az egekbe szöktek, másrészt pedig mert a zsúfoltság miatt nehéz a nyári időszakban a megfelelő időben megfelelő helyet kapni, ezért örültünk annak, amikor a felügyelő úr felajánlotta a helyet, és természetesen örömmel el is fogadtuk. A tábor témája: „Minden a feje tetejére állt”, és magában foglalta Noé, Gedeon, Dávid és Góliát, valamint Pál apostol megtérése történetét. A napi áhítatok, előadások, csoportos beszélgetések és beszámolók, a közös kirándulások, fürdés és focizások szemmel láthatóan

Kirándulás a szentimrei Búdösbarlangnál (2003)

összekovácsolták az egy héten keresztül egymásra utalt fiatalokat. A tábor időpontja aug. 28– szept. 4. volt, szervezői pedig Simonné Nagy Ica és Zelenák József lelkészek voltak.

Az elmúlt évi utolsó szervezett találkozót október 16–27. között volt, amikor is fogadtuk azt az öttagú, fiatalokból álló küldöttséget, akik Finnországból érkeztek hozzánk. Jövetelük célja: megismerkedni szervezetünk tevékenységével és munkájával, ugyanakkor találkozni a fiatalsággal. Ittlétük alatt találkoztak a bukaresti, zajzoni, sepsiszentgyörgyi, brassói, tatrangi, fűrészműi és apácai fiatalokkal, ahol a gyülekezetek fogadták őket. Közös kirándultunk a környék nevezetesebb helyeire, volt kórház- és iskolamisszió is. Az utolsó három napon részt vettek az Apácán megrendezett Vezetőképzőn, ahol odaadással beszéltek az országukban végzett ifjúsági munkáról. Hisszük és reméljük, hogy élményekben meggazdagodva utaztak vissza Finnországba.

Ami a jövőt illeti: természetesen vannak terveink, elképzeléseink erre az évre is. Országos és regionális találkozások, táborok, konferenciák és vezetőképző tanfolyamok adnak lehetőséget a találkozásra és az együttgondolkodásra. A találkozók változatos témákat követnek: az egészségesség elve mellett a táborok alapcélkitűzése: a serdülőkorban levő fiatalok számára az egyház és a keresz-

ÉLET- FONAL

Kötögetjük életünk fonalát.
Választhatunk igényes mintát
vagy inkább egyszerűt.
Készülhet tarka szövet
vagy egyszínű darab.

A színeket néha nem mi választjuk,
változó a fonal minősége is,
egyszer fehér, simogató,
máskor szúrós, kemény.

Ha elejtünk egy szemet, türelmesen vagy idegesen
szedjük fel újra.
Kötögetjük életünk fonalát.

De elfelejteni
egyetlenegy sort
sem lehet...
Kötögetjük életünk fonalát.

(K. Allert nyomán)

tyenség által képviselt erkölcsi normák bemutatásával segítséget adni a társadalomba való beépülésükben. Nagyon fontos dolognak tartom a fiataloknak megmutatni, hogyan lehet és kell ebben a világban élni és szerepet vállalni oly módon, hogy az egyház és Krisztus is helyet kapjon az életükben, és hogy ki lehet alakítani egy egészséges társadalomszemléletet, amelynek gyümölcse a kiegyensúlyozatlan világban való kiegyensúlyozott élet.

Erre az esztendőre két országos szintű tábort tervezünk. Augusztus 2–8. között Bálványos-fürdőn, augusztus 23–28. között pedig a Kolozsvár melletti Tárnicán találkozunk a fiatalokkal. Természetesen ezek mellett lesz egy, a vezetőképző tanfolyamon részt vettek számára szervezett sátoztábor is, és lesznek regionális találkozók is, melyeknek időpontja még nincs véglegesítve.

A hála mindenekelőtt Istené, aki erőt adott és ad nekünk céljaink megvalósításához. Talán többet is tehattünk volna, egyelőre ennyire futotta erőnkéből és energiánkból. Hisszem, hogy Isten továbbra is megáldja munkánkat, és erőt ad terveink megvalósításához.

Sepsiszentgyörgy, 2004. április 28.

Zelenák József
elnök

Ifjúsági munka Nógrád megyében

Az 1980-as években Nógrád megye kiemelkedő ifjúsági munkaterület volt. Állandó ifjúsági táborok, ifjúsági szilveszterek, csendeshétvégék színtere volt a megye, melyek az ország sok területéről vonzottak fiatalokat. Az akkori ifjúsági munka eredményeként a megyéből sokan indultak el lelkészi pályán, s végeznek ma is aktív lelkészi szolgálatot. Az azóta eltelt időben azonban sokat változott a megye ifjúsági munkára vonatkozó képe. Az alábbiakat a megye lelkészeivel való beszélgetések alapján, az ő elmondásuk, véleményük szerint fogalmazom meg.

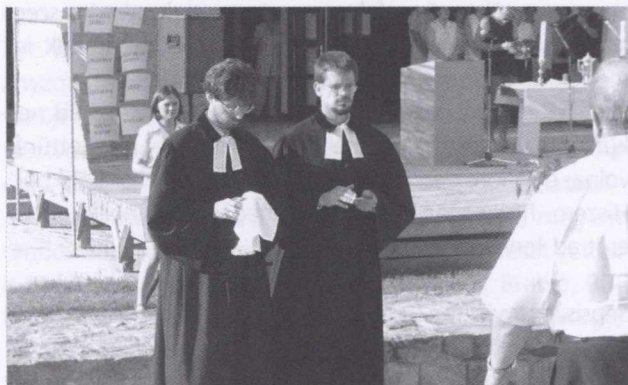
A gyülekezetekben mindenhol van ifjúsági korosztályt célzó munka, és általában van állandó ifjúsági kör is, de nem beszélhetünk nagy létszámú közösségekről. Sőt olyan helyek is vannak, ahol időszakai jelleggel jelenik meg az ifjúsági kör, vagy éppen egyáltalán nincsenek külön ifjúsági alkalmakra járó fiatalok. A megye arculata ebben a kérdésben meglehetősen vegyes. Ez azt jelenti, hogy egyes gyülekezetekben állandó az ifjalkalmak látogatottsága. A gyülekezet állandó alkalmainak része ez a kör. Nem is kérdéses, hogy kell-e, legyen-e ilyen munkaág is a gyülekezetben. Ugyanakkor néhol évente kell újra és újra felkutatni a fiatalokat azzal a hívással, hogy ifjúsági órákra járjanak. A helyzet furcsasága az, hogy sok helyen a templomi alkalmakon rendszeresen részt vesznek, de az ifjúsági órára

nem akarnak járni a fiatalok. Ennek okai között szerepel, hogy az egyetemisták, kollégisták a hétvégén annyira keveset vannak itthon, hogy azt a kis időt a családjukra szánják – velük együtt eljönnek a templomba is, de külön nem.

Más esetben azért nincsenek ott ifjúsági órán a fiatalok, mert nem megfelelő a hely, ahol az óra megtartható lenne. Vannak fiatalok, és igénylik a velük való külön foglalkozást, csak éppen nincs hol, ugyanis a régi építésű templom nem alkalmas a kötetlenebb, szabadabb helyszínt igénylő alkalmakra, a gyülekezeti ház építése pedig még csak most kezdődik.

Ugyancsak jellemző, hogy az ifjúsági alkalmakra járók két-három évente cserélődnek, változnak. Ez főleg az iskolától, a kollégiumtól függ. Konfirmációs korban és utána néhány évig jelen vannak a fiatalok az ifin, de amint egy másik iskolába kerülnek, elmaradnak, helyettük azonban megjelennek a következő korosztály tagjai. Olyan gyülekezetünk is van, ahol nem rendszeres ifjalkalmak vannak, hanem időszakai jelleggel szervezik a csendesnapokat, kirándulásokat, egyéb alkalmakat, illetve a gyülekezet tagjai között lévő fiatalokat egy-egy nyári tábor idejére sikerül összehívni.

Az okokat már érintettem, de még ki kell egészítenem azzal a problémával, hogy bizonyos helyeken az igény, az

Blatniczky János és Győri Péter Benjámín szolgálat közben

Blatniczky János prédikál

elvárás megvan a gyülekezet részéről az ifjúsági kör léte, működésére, de a szülők nem adnak elég stabil példát gyermekeik elé, s nem vezetik őket az egyház irányába. Vagy éppen a fiatalság részéről hangzik el, hogy „de jó lenne...”, de ugyanezek a fiatalok semmit nem kívánnak tenni azért, hogy valami legyen, történjen.

Mindenképpen nehezíti a helyzetet, hogy a 8. osztály után szétrebbennek a gyerekek, fiatalok. Középiskolába tulajdonképpen majdnem mindenhol más településre járnak, és legtöbbször kollégisták, ami komoly korlátot jelent a gyülekezet életében való aktív részvételük szempontjából. Ilyenkor a nyári szünidő használható ki, de az nagyon rövid, és nehéz az egyes jó alkalmak utáni utómunka megoldása.

Mindez természetesen kihat a megyei ifjúsági munkára is. A gyülekezetek önálló ifjúsági köreit a többi gyülekezet hasonló köreivel állandó, mondjuk úgy, napi kapcsolatban tartani nem lehet. Egyedül az alkalmankénti szervezésben megvalósuló csendesnapok, ifjúsági táborok, hétvégék jelentenek kimozdulást ebben a kérdésben.

Ha egész megyére kiterjedően nehéz is a különböző ifjúsági körök összetartása, kisebb régiókban mégis eredményes lehet. Egy-egy gyülekezet úgy tervez és szervez ifjúsági táborokat, hogy a környező falvakból, gyülekezetekből is hívják a fiatalokat. A szomszédos gyülekezetek fiataljai egy-egy alkalmon összejöhetnek annyira, hogy amennyiben nem nagy a távolság, tarthatják a kapcsolatot, sőt a következő alkalomra, táborra is szívesen jönnek el együtt.

Van néhány gyülekezet, amely rendelkezik megfelelő háttérrel, helyiségekkel ilyen táborok szervezésére. Így sikerül egyházzenei tábort is szervezni most már évek óta, nagy sikerrel. S alakulnak az állandó ifjúsági „központok” is.

A megyére kiterjedő alkalmak szervezési nehézségeinek egyéb okai is vannak. Létezik az a lelkesi hozzáállás, hogy a tervek között eleve nem szerepel olyan gyülekezeti ifjúsági alkalom szervezése, amely a megye szintjére kiterjedne. Ennek oka az a rossz tapasztalat, hogy nem mindig

egyszerű a lelkesek különböző kegyességét akár csak egy tábor idejére is gyümölcsözően összehozni. Ez azt jelenti, hogy az egyik lelkes nem szívesen táboroztatna együtt egy másik lelkeszel, mert az liberálisabb vagy konzervatívabb, és ez csak nézeteltérést hozna magával. Sajnos tapasztalat is alátámasztja ezt – próbálkozás volt, de nem volt sikeres, elhalt a kezdeményezés. Ebből fakadóan eleve megvan egy előfeltevés a másik lelkesről, annak kegyességéről, és nincs meg a kedv a közös ifjúsági munkára. Ezért inkább csak helyi szinten szervezik a táborokat, kirándulásokat stb.

Az ifjúsági munka fellendítése, erősítése kérdésében a lelkesek véleménye szerint *elsősorban nem az eszközök* megléte vagy meg nem léte számít. Természetesen az új ötletek megvalósításához néha új eszközök, segédletek kellenek, néhol hiányoznak modern berendezések, melyek beszerzésére nemigen van anyagi lehetőség, de a lényeg mégsem ez. Egyszerűbb eszközökkel is lehet dolgozni. Néhány olyan terület persze van, ahol a modern kor eszközein felnevelkedett gyerek magasabb igényeit szem előtt kell tartani. Egy rendezetlen, megkopott diákból álló diasorozat már nem éri el azt a hatást és célt, mint egy digitális fotókból tökéletesen megszerkesztett, számítógépes „diaporáma”, amelyet nagy méretben, projektorral kivetítve mutatnak be, tökéletesen illeszkedő zenei háttérrel. Egyetlen gyülekezet van a megyében, ahol erre is van lehetőség, bár az eszközök ott sem a gyülekezet tulajdonában vannak. Sok helyen a gyülekezet költségvetése nem igazán tartalmaz komolyabb elkülönített pénzeszközöket ifjúsági munkára.

Mindezek mellett mégis az a megye lelkesei között a hangsúlyos vélemény, hogy gyülekezeteink és az ifjúságok működése alapvetően nem a tárgyi eszközökön múlik. Ami szükséges, az inkább hitbeli, lelki jellegű: komolyabb összhang a megye lelkesei között, egy húron pendülés az ifjúsági és igehirdetési célok kitűzésében. Van, ahol az lenne segítség, ha az ifjúsági korosztályhoz korbán, gondolkodásmódban közelebb álló fiatal ifjúsági vezető venné kezébe a fiatalok megkeresését – egy külön munkatárs erre a feladatra.

Biztos, hogy számolnunk kell a generációk változásával, s így azzal, hogy máshogyan reagálnak a mai fiatalok, mint húsz évvel ezelőtt a mi korosztályunk. De az Ige ugyanaz, és az örök életre is ugyanaz az egy út maradt. Egyházunk és annak ifjúsági feladatainak megújulása itt van elrejtve. A célkitűzés egyértelmű legyen: az üdvösség. A támpont és az alap az élő Ige, a bibliai igazság szerint. S akkor tudni fogja egy egyházmegye, egy gyülekezet, hogy hova tart és miért, mit szükséges és lehetséges cselekednie és miért.

Blatniczky János Dániel
egyházmegyei referens

A szügyi ifjúság szolgálata a megyei evangelizáción (2003)

Elszántsággal és lelkesedéssel a mozgássérültek között

Udvardi Andrea harmadéves teológusként a MEVISZ titkára. Személye, a Bárka táborok lelkes szervezőjeként is, lassan közismertté válik az evangélikus ifjúság köreiben. Nyaranta több mozgássérült táborban is részt vesz, immár szervezőként, ahova elhivatottan keresi és invitálja a fiatal segítőköt, hogy a tolokocsihoz kötöttek kiszabadulhassanak a négy fal közül.

Honnan ered egyházi kötődésed?

Vas megyéből, Celldömölkéről származom, de a kemesmagasi gyülekezethez vonzódom nagymamám révén. Itt Kovács Imre és Kovácsné Tóth Márta lelkészek ifjúsági körébe jártam 7 évig, általuk ismertem meg az egyházat. Ezt megelőzően Celldömölkön gyermekként hittanórákra is jártam.

Mikortól jártál ifjúsági táborokba?

Először 14 évesen vettem részt ifjúsági táborban, azóta is minden nyáron táboroztam, illetve már jó ideje segítőként veszek részt ezeken az alkalmakon – idén tábort is vezetek. Ezek által az összejövetelek által nőtettem bele szépen fokozatosan a gyülekezetünk, az egyház életébe.

Családod mennyiben játszott ebben közre?

Anya evangélikus, apa katolikus, de nem volt abból vita, hogy evangélikus lettem. Sőt, ők ösztönöztek arra gyermekkoromban, hogy járjak hittanra.

Mi az, ami annyira megfogott az ifjúsági táborokban?

A lelkészek személye, az egyházhoz való hozzáállásuk, és az, ahogy gondolatokat ébresztettek bennem. A másik fontos tényező a jelen levő társaság, mert az más volt, mint a gimnáziumi közeg. Itt valódi közösségre leltem.

Hogyan alakult ki a kapcsolatod a MEVISZ-szel és a Bárka táborral?

MEVISZ Bárka táborba 17 évesen csöppentem először – mondhatni véletlenül –, hiszen barátóm közreműködésének köszönhető részvételem, aki által belekerültem egy teljesen új és ismeretlen világba. Nekem előtte nem volt mozgássérült ismerősöm, és igazán nem is gondoltam bele, hogy milyen egy mozgássérült tábor. Bár új voltam itt, a közösség – 50 főnyi csapat – hamar befogadott. Itt aztán lehangoló és igen szívszorító történeteket ismertem meg, de ezek nem riasztottak el, mert az első pillanattól fogva számomra természetes volt a sérültek segítése.

Mit tanultál ezekben a táborokban?

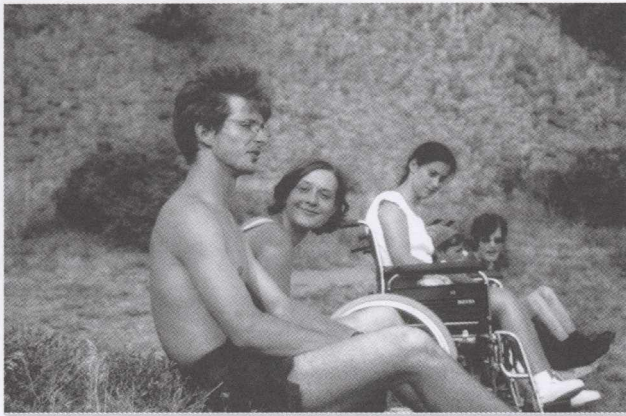
Azt, hogy tudjak másokra is figyelni, ne csak magammal foglalkozzam – ami egyébként a legtöbb kamaszra jellemző. Rájöttem, hogy az én problémáim igen kicsik az övékhez képest. Felismertem, mi az igazán fontos és mi a mellékes. A kapcsolataim minősége is átértékelődött bennem, amikor például vigyáznom kellett egy-egy sérülte.

Az Evangélikus Hittudományi Egyetemet hogyan választottad ki továbbtanulásod helyéül?

Az, hogy a Teológián tanulok, az előbb említetteknek köszönhető. Meghatározó volt számomra a közös pont köré rendeződött tábori közösség, ahol mindig annyira feltöltődtem, hogy az egy évig kitartott – nyárról nyárra: ez volt az én új időszámításom. Rengeteget töltöttem ezeken az együttléteken, amely egész kamaszkoromat meghatározta. Elmondhatom azt is, hogy először orvos akartam lenni – de ezt a gondolatot elvettem, majd gyógy-pedagógus szakra jelentkeztem, ahova fel is vettek. De addig-addig érlelődött bennem a Teológia gondolata, hogy végül már egyértelmű volt számomra, hogy ide jelentkeztem, mégis ez maradt számomra a legfontosabb.

Szieszta a rekkenő hőségben

Jó itt köztetek!

Említetted, hogy már önállóan is vezetsz mozgássérült tábor.

Igen, összesen három mozgássérült tábor után idén lesz az első nyári táborom, amit persze tapasztalt segítőkkel együtt szervezek. A Bárkában igazán az a fontos, hogy személyes kapcsolatok alakuljanak ki egymás kölcsönös segítése érdekében. Idén is erre törekszem.

A MEVISZ munkájába másként is besegítesz...

Valóban, 2003 szeptembere óta titkára vagyok. Így egészen rálátok arra a jelenlegi helyzetre, hogy sokkal több segítő fiatalra lenne szükségünk. Ezért szeptember óta minél több fiatalnak elmondom, mit jelent ez a mozgássérülteket segítő munka: a Teológián, ifjúsági órákon és mindenhol, ahova csak meghívnak. Előadást és diavetítést is tartok ilyenkor – a mozgássérült barátok jelenlétében, így minden hitelesebb. Idén is megszerveztük a mozgássérült passiót, teológusok bevonásával. Készítetünk szórólapokat, prospektusokat a munkánkról, a gyülekezetekben beszéltünk a MEVISZ-ről.

Égész konkrétan mi segítené a munkádat?

Segítségre van szükségünk a táborainkban. Nemcsak a mozgássérülteknek kell segíteni, hanem a segítőknek is! Kell olyan fiatal is, aki az élelmiszerért felel, de olyasvalaki is, aki (lelki) beszélgetéseket folytat a sérültekkel. Ilyen esetben akkor nekik csak ez a dolguk, nincs is más feladatuk. A kérésem az, hogy akik még nem voltak ilyen táborban, jöjjenek el és nézzék meg, milyen, hiszen sok esetben már a jelenlétük is nagy segítség. Volt például olyan fiattalal dolgom, aki csak sofőrként jött el, és aztán ott ragadt a táborban.

Fontosnak tartom, hogy a gyülekezeti ifjúsági csoportok halljanak erről. Van videónk, diasorozatunk, amivel be tudjuk nekik mutatni ezt a munkát. Nagyon szívesen elmegyünk ifjúsági órákra és beszélünk erről a munkáról. Azt szeretném, hogy megérezzék a fiatalok a mozgássérültekkel való foglalkozás örömeit. Ha az ifjúsági csoportvezetők, lelkészek telefonon (486-35-27) jelzést adnak a MEVISZ irodájában, hogy szívesen látnának, hallanának minderről, szívesen elmegyünk.

Balog Eszter

KÜLDTEM ÉRTED...

A víz egyre emelkedett. Már előtötte az utcákat. Lassan elérte az ablakpárkányt is. Hamarosan megérkezett a rohamcsónak, hogy kimentse a családot az árvíz fenyegette házból. A családfe durván visszautasította a segítséget:

– Maradunk! Mi bízunk Isten segedelmében!

Az éjszaka már ömlött be a víz. A gyerekek, félelmükben sírva, felmászta az asztalra. Újabb csónak jött. Hívták, könyörögtek neki. Nem engedte beszállni a családját:

– Hadd lássa a világ, mi bízunk Isten segedelmében!

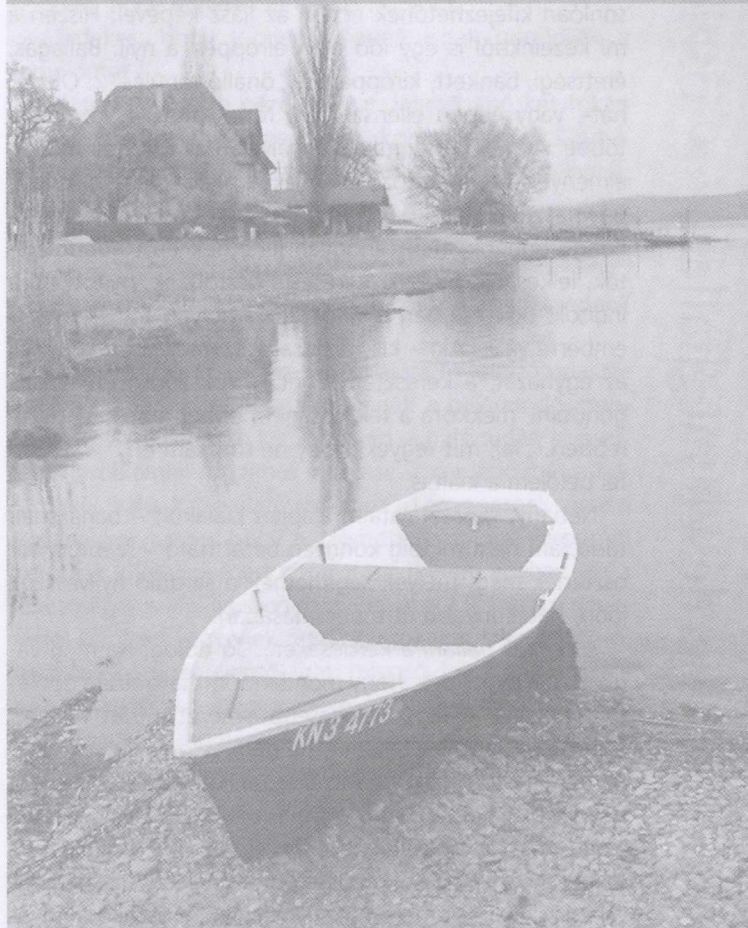
A reggel a padláson érte őket. Csak a háztető lát szottak ki a szürke árból. A rendőrmotoros kilakoltatta a családot.

Kézze-lábbal tiltakozott. Le kellett fogni. Öklét az égre emelve perlekedett Istenével:

– Hogy engedhetsz meg ilyesmit? Azt ígérted, velünk vagy. És most hol voltál? Hívtalak, esedezve kértelek. Cserbenhagytál, majdnem odavesztünk!

– Nem értem, mit akarsz... – mondta csendesen az Úr –, három mentőcsónakot is küldtem érted...

(Fríz mese nyomán)

A hittanórák lelkisége

Mint a hős kezében a nyílak, olyanok a serdülő ifjak. Boldog az az ember, aki ilyenekkel tölti meg tegeztét... (Zsolt 127,4–5a)

Szemléletes, szinte kézzelfogható a kép, amely a gyermek nevelését egy nyíl íjjal való kilövéséhez hasonlítja. A szülő, az íjász „célra tart”. Szeme előtt ott lebeg, milyen irányban, milyen értékek, életcélok, közösségek felé szeretné, ha gyermeke röppenne. Sok múlik azon, ami a „kilövés” első fázisában történik. Meghatározó a nyíl röppályájára nézve, hogyan lesz az íj felhúzva, célra tartva. Sőt az is fontos, ami az eleresztés és az íjról való leválás pillanataiban történik.

Nemcsak a szülő, hanem a hitoktató helyzetét is hasonlóan kifejezhetőnek érzem az íjász képével. Hiszen a mi kezeinkből is egy idő után elröppen a nyíl. Ballagás, érettségi, bankett, kiröppenés, „önálló repülés”... Oldal-, hát-, vagy éppen ellenszélben. Nincs módom korrigálni többé. A „nyíl” viszi magával pályáján az íjászhoz fűződő élményeit, meghatározó emlékeket, melyek lehetnek éppúgy riasztóak, taszítóak, keserűek, csalódottak, ürességtől kongó-bongók, mint ahogyan lehetnek erőt adón segítő, lelkesítő, édesek, keresésre ösztönzők, nyitottságra indító. Sok esetben a hitoktató amolyan transzparens-emberré válik. Aki – kis túlzással – személyében képviseli az egyházat, a kereszténységet. Torokszorító érzés arra gondolni, mekkora a felelősségem ebben az „íjász”-szerepben. „Jaj, mit tegyek, hogy ne rontsam el?” – szakad fel belőlem a kiáltás.

Néhány, tapasztalataim alapján kialakult – banálisnak tűnő, ám nem mindig könnyen betartható – szempontot osztanék meg, melyek segíthetnek a serdülő nyílvevők jobb, hatékonyabb útra bocsátásában.

Meg kell hallani a kérdéseket... Jó dolog, ha meg vagyok róla győződve, hogy mondandóm hallgatóim épülését szolgálja. A legszükségesebb ismeret is zárt füleket, érdektelen szíveket találhat, ha nem veszem figyelembe, mi az, ami foglalkoztatja azokat, akikhez szólni kívánok. Ha így sokáig elbeszélünk egymás mellett, a transzparens-íj-ember azt a tapasztalatot idézi elő az útra készülő nyíl-emberekben, hogy a közösség, melyet képvisel, nem kíváncsi rájuk. Csak mereven, egyoldalúan, erőszakosan nyo-

mul a saját lemezével. Nem reagál a reális életkérdésekre, tehát életidegen, steril. Ezáltal a kommunikáció jó esetben egy időre, rossz esetben örökre meg is szakadhat.

Őszintén kell felelni... Nincs még egy olyan korosztály, amelyiknek ennyire érzékeny antennája lenne az őszinteség felismerésére. Az ember szívesen adna mindig kerek és tetszetős válaszokat. Olykor akkor is, ha ilyenekkel nem rendelkezik. Meggyőződésem, hogy az őszinteség lehet az egyedüli biztos alapja egy hosszú és tartós kapcsolatnak a tovaröppenő ifjú és a transzparens-ember által képviselt közösség között.

A bizalommal nem szabad visszaélni... Ha valaki kérdezni mer, ha valaki vállalja kérdéseit, kétségeit, azt meg kell becsülni! Nem érezheti, hogy kár volt megszólalnia, mert nem vették komolyan, mert válasz helyett sebet kapott. De itt is igaz, hogy a jó tapasztalatok a későbbi pályán is elkísérő bizalmat és nyitottságot szülhetnek.

Hogyan lehet mindezt a lelkiséget elősegíteni egy-egy iskolai tanóra keretében? Akkor, amikor esetleg szorít a tanterv, és az előírt rend szerint egy halom tényanyagot is át kell adni számonkérhető módon?

Egy forma lehet ehhez, melyre évek során akadtam, s amelyet jó szívvel ajánlok, a kérdések ládája. Ezt a ládikót minden órán kitehetjük az első padra, bátorítva az osztályt, hogy felvetődő kérdéseiket – névvel vagy név nélkül – cédulára írva dobják bele. Egy-egy óra kezdődhet egy-egy rövidebb kérdés megválaszolásával és ahhoz kapcsolódó imádsággal. Összetettebb, hosszabb beszélgetést igénylő kérdésekre pedig érdemes és szükséges egy-egy teljes órát rászánni. Hiszem, hogy megéri.

Cselovszky Ferenc

Nyitott templom a Deák téren

Felújított Deák téri templomunk a belváros éke, meghatározó építészeti remeke. Sokan megcsodálják Pollack Mihály első Pesten emelt épületét. A harangjáték felcsendülő koráldallamai szintén megállásra készítetik a téren sétálókat, régen elfeledett kötődéseket, gondolatokat elevenítenek meg, kapcsolópontokat teremtenek. A ma is vasárnap-

ról vasárnapra istentiszteletet ünneplő, élő gyülekezet temploma három metróvonal találkozásánál sajátos és fontos missziói és transzparensz-szerepet tölthet be.

Bár az Evangélikus Múzeum segítségével eddig is lehetőség volt a templom megtekintésére, akár csoportos idegenvezetéssel is, az ide érkező érdeklődők mégis „zárt ajtók” könnyen félreérthető üzenetével találkozottak. Május 3-tól azonban egészen új és jelentős program indult el, amely a terveink szerint szeptember közepéig folytatódik. Az egyre bővülő lelkes munkatársi közösség bevonásával lehetőség nyílt arra, hogy minden hétköznap és szombaton is nyitva tartsuk a templomot a délutáni időszakban 4 órán keresztül. Tóth-Szóllós Mihály vezetésével fiatal nyugdíjasok mellett az ifjúság jó néhány – a nyitott templom ügyét már régóta szívén viselő és támogató – tagja is bekapcsolódott ebbe a munkába.

A kezdeti félelmek és aggodalmak ellenére az eddigi tapasztalataink igen jók. Naponta átlagosan 70-80 látogató tér be hozzánk. Külföldi turisták és természetesen megállásra, elcsendesedésre vágyó, az imádságra hangolódás helyszínét kereső honfitársaink.

Egyelőre a templom történetét ismertető több nyelvű szórólap, válogatott imádságok segítik a tájékozódást és a meditációt. Pünkösöd után pedig rövid igei, illetve zenei üzenet is hangzik majd időről időre útravalóként. Az előcsarnokban beszélgetősarok kialakítását tervezzük, a nyitott Biblia az aznapi igével hívogat, missziói és az evangé-

likus egyházzról szóló ismertető anyagokat, a templomról készült képeslapot szeretnénk elérhetővé tenni mindenki számára.

Az eseményeket és élményeket röviden a „szolgálati napló” összegzi, ennek alapján havonta fogjuk értékelni az elvégzett munkát és beépíteni a megszerzett tapasztalatokat. Hadd álljon itt néhány jellemző és „élethű” feljegyzés:

„Egy idősebb férfi felgyógyulása után jött el hálát adni abba a templomba, ahol keresztelték.”

„15 percnél hosszabb időre nemigen volt üres a templom. Többen kifejezték örömeiket, hogy nyitva találták.”

„Ma 103 látogatót számoltunk. Én magam is meglepődtem, hogy ennyien tértek be hozzánk.”

„Érdekes, hogy többen reformátusnak gondolják a templomot.”

„A templomtérré néző bejárati lépcső alsó két fokán fekete csíkok jelentek meg. A görkorcsolyázóktól kaptuk a gumibevonatot? ... Beszéltem velük, nagyra értékelték az emberséges hangnemet, panaszkodtak, hogy mindenhol elzavarják őket és dicsérték a lépcső használható felületét.”

„Egyre többen ülnek be a padokba és csendesednek el, imádkoznak.”

A fiatalok lelkesedésére, energiájára és kitartó odaszánására feltétlenül szükség van ennek a bejárató munkának a területén. A közvetlenség, a nyelvtudás, az esetleges problémák rugalmas kezelése sokat lendíthet a betérőkkel való kapcsolatfelvételben. Lényegesnek érzem ugyanakkor azt is, hogy a „Nyitott templom” program nemcsak kifelé jelentett ajtónyitást, hanem egyben azt a lehetőséget is kínálja, hogy a gyülekezet különböző generációi közösen vegyenek részt egy sokakat megmozgató, nagy felelősséget jelentő, igazi missziói feladat elvégzésében. Egymás jobb megismerése, a közösen megoldott feladat lelkesítő eredményei a gyülekezet rétegei számára a „befelé nyitás” élményét is meghozhatják.

Smidéliusz Gábor

misszió ■ nyitottság ■ befogadás ■ lelkigondozás

A MEVISZ Bárka pécsi csoportja

...beszállt hozzájuk a hajóba, és elült a szél... (Mk 6,51)

1988-ban alakult meg a Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség (MEVISZ), céljai között azzal a törekvéssel is, hogy a fiatalokat aktív, önszerveződő módon bevonja az ifjúsági munkába. Számos szakcsoportja között már az indulásnál nagy súllyal bírt a Bárka, melybe a szeretetszolgálat iránt érdeklődők jelentkeztek. 1989 nyarán elindult az azóta is tartó táborok sora, ahol fizikai közelségbe és lelki, szellemi közösségbe kerülnek egészséges fiúk és lányok mozgáskorlátozott, szellemileg akadályozott, vak vagy állami gondozott társaikkal.

1991 őszén egy egész napos kirándulással indult útjára a MEVISZ Bárka pécsi csoportjának tevékenysége. A segítők többsége gyülekezetünk ifjúságából kapcsolódott be a bárkások közé, de a különböző felekezetekben tartott toborzó útjaink révén szép számmal jöttek a baptista, katolikus és református ifiből is. A sérültek a Bercsényi utcai Mozgásjavító Iskolában és a Malomvölgyi úti szociális otthonban tett látogatásaink, valamint személyes ismeretek útján kerültek kapcsolatba a csapattal.

1992 nyarán tartottuk első táborunkat Kemenesmihályfán, 2003-ban pedig már a huszadik táborozást ünnepelhette közösségünk. Hogy milyen munícióval vágtunk neki annak idején? Nem volt köztünk gyógypedagógiában, egészségügyben jártas szakember, de mivel mindenfajta megkülönböztetés, fizikai állapottól függő előzetes szerepleosztás nélkül tudtunk együtt lenni, így mindenki személyes ügyének tekintette, hogy kialakítsuk a ránk jellemző, sajátosan bárkás arculatot. Sérült barátaink fogalmazták meg először, hogy milyen is ez: itt mindenki képességei szerint vesz részt a programok szervezésében, megtartásában, nem amolyan felülről szervezett, tálcán kínált esemény kedvezményezettjei a mássággal élő fiatalok; itt mindenki egyformán vállalja az anyagi terheket és nincsenek tiszteletdíjas szervezők; kölcsönösen megéljük, hogy szükségünk van a másik emberre, egymástól tanuljuk a kapcsolatteremtést, az elfogadást és az aktív szeretetet. Közös tapasztalás mindenki számára, hogy mit bír el a szeretete, amikor nemcsak szavakban kell róla bizonyosá-

got tenni, de mozdulni, lépni, nyúlani kell a másik felé. Bárkásnak lenni folyamatos tanulást, formálódást jelent. Hogyan lehet viszonylag akadálymentes táborhelyet találni, hogyan lehet a nyaralás anyagi feltételeit megteremteni, hogyan lehet olyan programokat összeállítani, melyekben mindenki korlátozás nélkül egyformán részt vehet, és meddig tágíthatóak az ötleteink határai? Jó pár táborhelyet kipróbáltunk már, számos táján jártunk az országnak. Megtanultunk pályázatokat írni, talán legmerészebb pályázati próbálkozásunk sikereként mondhatunk a magunkénak egy Ford Transit kisbuszt. Eleinte a Soros Alapítvány, manapság a Mobilitás, a GYISM, valamint a pécsi önkormányzat a legfőbb támogatóink. Megtapasztalhattuk, hogy sérült emberekkel – továbbá kreatív, vállalkozó szellemű és némi fizikai erővel is rendelkező segítőkkel – sokkal több minden megvalósítható, mint ahogyan eddig ők maguk is gondolták. Az évek során elfáradt szülők, az intézmények munkatársai érthető módon nem tudnak barlangtúrára, hegymászásra, hajókirándulásra, mindenféle képzeletet felülmúló akadállyal teletűzdelt múzeum és közintézmény „meghódítására”, repülőutakra vállalkozni kerekesszékes fiatalokkal. A közel egykorú segítők és sérültek együtt, egymástól tanulják meg, mire képesek, mennyit enged meg a teherbírásuk és a segítőszándékuk. Talán valakit túlzott féltésben, burokban neveltek – némi bátorsággal ráébredhet, hogy mire képes. Talán valaki korlátok nélkül merész volt – átélheti, hogy a másikért felelősséggel tartozva józanul kell átgondolni dolgokat. Nagy hálával nézhetünk vissza az elmúlt éveinkre, kezdeti tapasztalatlanságunk ellenére sem ért bennünket semmi baj, baleset. Pedig mennyi mindenre emlékezhetünk vissza! Megannyi tábor, őszi-tavaszi, Tolnát, Baranyát, Somogyot bejáró kirándulás, közös évközi alkalmak, bálók, színházlátogatások, 2, 5 és 10 éves bárkás születésnapok, táboralálkozók... A legnagyobb vállalkozásaink a finn–magyar cseretáboraink voltak. 1994-ben jártunk először Lah-ti környékén. A testvérgyülekezeti kapcsolat révén merült fel bennünk az ötlet, hogy kölcsönösen bepillantathatnánk abba, hogyan csinálja a másik fél a maga diakóniai munkáját. Elmondható, hogy meglehetősen más feltételek kö-

zött! Mégis azt fogalmazták meg finn barátaink, hogy példát láthattak általunk arra, hogyan lehet igazán egyenértékűen közösségben lenni sérülteknek és segítőiknek. 1995-ben mi láttuk vendégül Lahti gyülekezeteinek csoportját. 1998 nyarán Ylitornioból érkezett hozzánk egy 40 fős csapat. A vendéglátás mindig több munkát igényelt részünkről, mint a kiutazás, hisz szállásról, étkezésről, az utazásokhoz járművekről, programokról és mindehhez az anyagi fedezetről kellett gondoskodnunk. 1999-ben mi viszonztuk a látogatást, és igazán messzire, az északi sarkkörön túlra is eljutottunk. Visszapillantva mindig rácsodálkozunk, hogy mindez megadatott nekünk, hogy volt bennünk kellő bátorság belevágni, megteremtődött az emberi és anyagi feltétele az utaknak, bizhatunk Gondviselőnk támogatásában és mindenki megelégedésére lehetett minden. Hogy folytatása lehet-e az efféle nagy vállalkozásoknak? Tessék, tessék fiúk-lányok, lehet érte dolgozni, tenni, az előző utak szervezői szívesen megosztják tapasztalataikat!

Az összetartozásunk alapját a hitünk, Jézus tanítása, Isten személyválogatás nélküli szeretetének az ismerete adja meg. Nem direkt módon missziói munkának tekintjük a csoport létezését, de az együttléteink soha nem múlnak el áhítatok, istentiszteletek nélkül. Számtalanszor adott helyet rendezvényeinknek gyülekezetünk, és ez a nyitottság is üzenetet hordoz a sérültek számára. Kezdetben nyílt ellenállással is találkoztunk keresztény voltunkat megvaló programjainkkal szemben, de az azóta eltelt időben az elvetett mag sokakban fejlődésnek indult. Többen a kertvárosi református gyülekezet tagjai lettek. Ebben szerepet játszott az is, hogy református bárkás barátunk tudja azóta is hűségesen eljuttatni a mozgáskorlátozott fiatalokat az istentiszteletekre, és az ottani lelkész készítette fel őket a keresztségre, konfirmációra. Közös örömünk ez velük. Hiánytalanul szinte áttekinthetetlen már, hogy kik és hányan voltak több-kevesebb ideig kapcsolatban a csoportunkkal. Sokak itteni diákjeveinek meghatározó része volt a „bárkázás”, olyannyira, hogy Győrbe, Siófokra hazatérve létrehozták a pécsi tapasztalatokból merítő helyi Bárka közösségeket. Többen a sérültek közvetlen közelségét, az egymásról való gondoskodást megélve döntöttek a gyógypedagógusi hivatás mellett, akadt olyan barátunk is, aki műszaki pályáját módosította erre. Volt olyan orvostanhallgató segítőnk, aki azt mondta, hogy az orvosképzés hat éve alatt nem volt olyan testközeli ápolást jelentő feladata, mint egy Bárka-tábor során. De az is, aki nem ezen a területen dolgozik, nagy változásokat tapasztalhat meg önmagában. Mekkora szükség van másságot tolerálni tudó, hátrányos megkülönböztetések ellen küzdő közigazdászokra, jogászokra, pedagógusokra!

Eleinte csak akaratlanul segítettünk más, csapatunkhoz nem tartozó embereknek abban, hogy a saját segítő szándékukat a sérültek felé megmutathassák. Volt, aki a

gyalogtúrában kitikkadt társaságunkat meginvitálta egy üdítőre, és többször kaptunk fizikai segítséget hozzánk odalépő emberektől. Hisszük, hogy sokakban él önzetlenség a másik ember iránt, de talán nincs módjuk ezt megmutatni. Azzal, hogy mi csoportosan, felszabadultan, természetes módon megjelenünk mindenféle helyen és rendezvényen kerekesszékesekkel, látható módon mássággal élőkkel, lehetőséget adunk ezekre az addig talán rejtőzködő gesztusokra.

Mindezt megtapasztalva tudatosan is elindultunk gimnáziumokba, általános iskolákba, egyetemi kollégiumokba, hogy lebontsuk a fiatalokban az esetleges elválasztó falakat, és hívogassuk a sorainkba őket. Az „utánpótlás-nevelés” hangsúlyos feladat a MEVISZ Bárka pécsi csoportjának jövője érdekében. Minden érdeklődő fiatal biztatunk arra, hogy vegye fel bátran a kapcsolatot a bárkásokkal, és adjon esélyt önmagának megélni azt, hogy az egymásról való gondoskodás, az együttléte, a néha meg-rázó beszélgetések során elég egy csendes szó vagy érintés, és Jézus „beszáll a hajóba”.

Muth Eszter

Kirándulás Budapesten

Nyári tábor – pillanatkép

„Te katonád voltam, Isten”

Az Evangélikus Országos Múzeum Balassi és a Radvánszkyak című kiállításához

Van egy csodálatos regény, a kolozsvári Szilágyi István *Hollóidő* című könyve (Magvető, 2001). Képzelt nevekkel jelzett valóságos tájon, világban játszódik a történet, a három részre szakadt Magyarországon. A főszereplő – apátlan-anyátlan, névtelen – diák szemével látjuk ezt a zűrzavaros világot, az élet és a hódító apró kegyeit kisajtoló embereket, a művelt papot, a lázadó, titokzatos csavargót, a dévaj asszonyokat, a végvári vitézeket, a sunyi törököket, a tettekeszt, elszánt ifjakat. Magas műveltség és parasztos vaskosság, furfangos hadi kalandok és szenvedélyes szerelmek, pénz- és vérszag, csodás események keverednek és fonódnak össze ebben a históriában. És – döbbenetesen – mindeközben mélységes hitnek, Istenbe vetett bizalomnak vagyunk tanúi... Mielőtt bárki félreértene, ez a regény nem Balassi Bálint főúr és költő, lókupec és útonálló, katona és hősszerelmes életéről szól, de a pontosan jellemzett figurák és az elkápráztató korrajz jó háttérrel adhat egy Balassiról szóló beszélgetésnek. (A könyv talán nem való 17-18 évesnél fiatalabbak kezébe, de részletek felolvasásával őket is lehet szórakoztatni.)

Vajon hányan emlékezünk a Balassiról szóló érettségi tétel alcímére: „A magyar nyelvű líra megteremtője”? „A Balassi-versek életrajzi háttére egy regényszerű, korjellemző adatokban gazdag és önmagában, a versek maradandósága nélkül is irodalomba kívánczó élet. Középkor és humanizmus, törökvész és udvar, martalóc durvaság és fennkölt, halálba eksztatizáló vallásosság, »örök, magyar határpör« és világpolgári európaiság, égi és földi szerelem különös mozaikja ennek a kóborlovagnak a sorsa. Lélekben áthidalhatatlannak tetsző polarítások között mozog: ma mesébe illően előkelő lengyel urakkal vadászik, lengyel hölgyek udvarában udvarol, holnap vásárra menő kereskedőket rabol ki; ma tudós humanista a tudós Bornemisza oldalán, és holnap embertelen kínzója jobbágyainak, amikor elfogja az indulat. Ma az egri vitézek izzó heroizmusa fűti, és holnap, igazi Balassi, piszkos birtokpörök végtelenjében fuldokolva elhagyja hitét; ma a hiedeg és gögös holdistennő, Losonczy Anna petrarkás szerelmese, holnap egy lengyel citeráslánnyal vigasztalódik; ma megtört, pénzért és hivatalokért kolduló lókupec, és holnap elesik egy magyar vár alatt a *miles christianus* tel-

jes glóriájában, »Te katonád voltam, Istenem« az utolsó szava.” Szerb Antal jellemzi így, igen találóan kusza, talányos életét, ma is méltán népszerű költészetének termőtalaját.

Evangélikusnak született, hitét, hazaszeretetét és műveltségét nevelőjének, Bornemisza Péternek is köszönheti. Kilenc nyelven beszélt, fordított. Szülei vigasztalására fordította le egy lutheránus prédikátor művét, a *Beteg lelkeknek való füves kertecskét* (Krakkó, 1572). Jellemző, hogy még ugyanebben az évben – amikor apja végül kegyelmet nyert – fergeteges juhásztáncával kápráztatta el az úri közönséget Rudolf pozsonyi koronázásán...

Mivel világi verseinek kézírata évszázadokig lappangott, sokáig „csak” istenes versek szerzőjeként tartotta őt számon az utókor. Ilyenként azonban nagyon népszerű volt, a Balassi-Rimay *Istenes versek* című kötet számos kiadást ért meg, sokan bizonyára imakönyvként forgatták rongyosra. (Ezt az is bizonyítja, hogy a sok kiadás ellenére igen kevés példány maradt fenn.) Balassi istenes költésze az őt megelőző évtizedek protestáns szoltározásában gyökerezik, a nagy különbség azonban az, hogy míg azok egy közösség, gyülekezet hangján és nevében szólnak, Balassi verseiben a magányos, elhagyott, bűnbánatteli lélek szólal meg – de profundis. Személyes sorsát és ellenségeit panasolja – választ, megoldást vár Istentől, érvel, vitatkozik vele. Költészetében és bűnbánatában Dávid királyhoz hasonlította magát. (Érdemes talán másképp beszélgetni ezekről a versekről, mint magyarórákon. Nemcsak a teológia és a humanizmus, valamint a költői eszközök felől közelíteni, hanem azt is firtatni, hogy ez a 16. századi személyesség hogyan csapódik le, mennyire várt vagy váratlan, nehéz vagy szemérmetlen a mi személyességünknek, esetleg mennyire harmonizál velünk. Hozzásegít a beszélgetéshez, ha egy-egy hosszabb verset felosztva olvasunk fel, mindnyájunk hangján megszólaltatva a költőt.)

Aradványi és sajkóközi Radvánszky család tagjai történelmünk és egyháztörténetünk kimagasló személyiségeiként ismertek. „Zólyom vármegye polgári és egyházi dicső történelme összenőtt a Radvánszkyak közhasznú tevékenységével” (Zsilinszky Mihály). A családból sokan nem-

BALASSI BÁLINT NEVÉRE,
MELYBEN KÖNYÖRÖG BŰNE
BOCSÁNATJÁÉRT,
ÉS HÁLÁKAT IS AD, HOGY ISTENHEZ
VALÓ MEGTÉRÉSE ÁLTAL
KEDVET LELT ISTENNÉL, S AZÁLTAL
AZ ÖRÖK KÁRHOZATTÓL
MEGSZABADULT (RÉSZLETEK)

Bizonytal esmérem rajtam nagy haragod,
Felséges Úr Isten, és kemény ostorod,
Kivel tagaimot
Bűneimért nékem igen ostorozod.

Alázatos szívvel, Uram, téged kérek,
Ellenem felemelt kezeidet tarts meg,
Szent Isten, könnyíts meg,
Irgalmasságod is énhozzám mutasd meg!

Légyen ez énnékem az én bűneimért,
Nagyobbal is néked mert
tartozom ezért,
Nagy sok vétkeimért
Engem el nem vetél sok álnokságimért.

Néked azért nyelvem híven énekeljen,
Elvött jóvaidért tégedet dicsérjen
És holtig tiszteljen,
Hogy annak utána örökké élhessen!

csak irodalombarátok, hanem jeles tollforgatók is voltak. Mindkét családi fészekben jelentős könyvtárat hoztak létre, a sajkókazai kastélyban gondosan megtervezett könyvtárszárnyat építtetett a művelődéstörténész Radvánszky Béla báró (1848–1906). A könyvtár legértékesebb darabjai a mintegy negyven kézirat és több tucat unikális nyomtatvány. Fia, Kálmán vásárolta meg az értékes gyűjtemény számára a ma Balassa-kódexnek nevezett kéziratot 36 millió koronáért (egy könnyű igás kocsiló ára 1.800000, egy kilogramm búza 1700-1800 korona volt ekkor). Ezzel áldozott az ősei által teremtett családi Balassi-kultusznak, unokafivérért (a kódex előző tulajdonosát) anyagilag megsegítette, saját gyűjtőszendélyét megelégitette. Ez az a kézirat, amelyről 1874-ig nem tudott a magyar irodalmi közvélemény, amelyet Deák Farkas fedezett fel a radványi Radvánszky-könyvtárban a Történelmi Társaság egy felvédeli útja során, és amely Balassi világi verseinek egyetlen fennmaradt példánya. Radvánszky Kálmán a második világháború alatt szeme világánál is jobban óvta könyvtárát, a Balassa-kéziratot egy táskában állandóan magánál tartotta. Az államosítástól való félelmében az evangélikus egyháznak (akkor a Tiszai Evangélikus Egyházkerületnek) ajánlotta fel, s 1950-ben így csak letéti szerződés jöhetett létre az Országos Széchényi Könyvtárral. Ez az állapot, bár kevesen tudják, ma is fennáll. (Mi is a könyvgyűjtés? Főúri passzió csupán? Mennyi feltételnek kellett teljesülnie ahhoz, hogy egyik legnagyobb költőnk hagyatékát ismerhessük! Mi mindent köszönhet még a kései utókor is egy ilyen „átlagos” főúri családnak! És... azok az ötvenes évek!)

A múzeum kiállításán Balassinak és a Radvánszkyaknak egyaránt emléket állítunk. A kiállítás talán két legfőbb szenzációja: a Volaterranus-kódex (az Esztergomi Érsekség tulajdona), amelyben Bornemisza Péter és a gyermek Balassi bejegyzése található, és a fent emlegetett Balassi-kódex.

Ha bővebbet szeretnétek tudni

- *Balassi Bálint összes versei* (Osiris Diákkönyvtár Budapest, 2004), ebben alapos életrajz is található
- H. Hubert Gabriella: *A sajkókazai Radvánszky-könyvtár története* (Szeged, 1998)
- interneten Balassi összes műve, kritikai kiadás: <http://magyarirodalom.elte.hu/gepesk/bbom/>

Zene

- énekeskönyvünkből: 404 és 406
- Kodály Zoltán: Szép könyörgés
- a Gryllus testvérek *Mint a szép híves patakra* című lemezén két Balassi-ének
- még májusban jelenik meg a Misztrál együttes Balassi-CD-je

A kiállítást 2004. május 21-én Kovács Sándor Iván irodalomtörténész, egyetemi tanár nyitja meg. 2004. október elejéig látogatható.

Zászkaliczky Zsuzsanna

Könyvajánló

Vekerdy Tamás

KAMASZKOR KÖRÜL

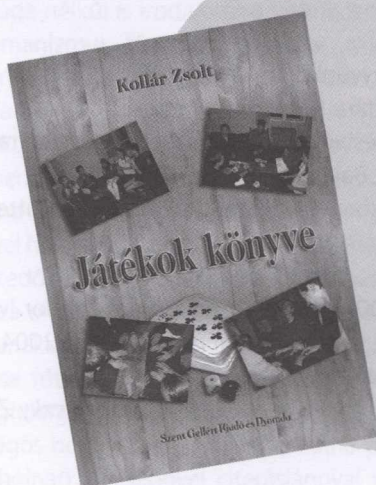
Holnap Kiadó, Budapest. Ára: 1500 Ft

Milyen is a kamasz? Hazudik? Lusta? Szerelmes? Magányos? Vagy éppen kibírhatatlan? Mit kezdjen magával? A felnőttek – szülei, tanárai – mit kezdenek vele?

És miért olyan, amilyen? Meddig marad ez így? De egyáltalán: tényleg más, mint a többiek? Ha igen, miben? Efféle kérdésekre keres választ ez a könyvecske, melyet jó felerészben kamaszok írtak... Miért és miben több netán a kamasz, mint a nála kisebbek vagy nagyobbak? És miért és miben kevesebb?

Mit is mond ez a Weöres Sándor-versike (első variációja egy később átírt szövegnek):

*Az ember még nem ember,
csak zavaros fejű, veszélyes kamasz.
Az ember akkor lesz ember,
ha átvilágítja mélyéig önmagát,
s a belső világosságából
a külső világba sugarat bocsát.*

Kollár Zsolt
JÁTÉKOK KÖNYVE

Szent Gellért Kiadó és Nyomda, Budapest. Ára: 1600 Ft

A játék az ember életében nagyon fontos szerepet tölt be: oldja a feszültséget, és sok vidámság forrása. Ez a gyűjtemény főleg csoportos foglalkozásokon, társasági összejöveteleken kipróbált, népszerű játékokat ismertet.

„Ebben a gyűjteményben nem arra törekedtem – vallja maga a szerző –, hogy minél több játékot gyűjtsek össze, hanem arra, hogy a legizgalmasabbakat és legérdekesebbeket ismertessem. Ezek után már ki-kí variálhatja, kombinálhatja a játékokat tetszése szerint.”

A könyv az alábbi fejezetekre oszlik:

- I. Ismerkedős játékok
- II. Kártyajátékok
- III. Kitalálós játékok
- IV. Ügyességi játékok
- V. Szó-játékok
- VI. Memóriajátékok
- VII. Kreativitást igénylő játékok
- VIII. Folytasd az akciót!
- IX. Szerepjátékok, színjáték, előadás
- X. Vitatkozó, érvelő játékok

CSERKÉSZEK TÁBORTÜZI KÖNYVE 1.

(Cserkészvezetők kiskönyvtára 8.)

A magyar cserkészirodalom egyik legsikeresebb remekművének átdolgozott harmadik kiadását veheti most kézbe az olvasó. A szerző szavakba önti a magyar cserkész tábortüzek testet-lelket-szívet melegítő légkörét, hangulatát. Részletekbe menő alapossggal ad útmutatást a tábor-tűz előkészítésére, levezetésére.

A cserkészpedagógiai bevezető fejezetek után gazdag példatár következik: áhítat, nóta, hangszeres muzsika, báb-játék, tánc, szavalatok, mókák, jelenetek, játékok, mesék a tábortűznél. Az egyes fejezetek végén forrásmunka-jegyzék olvasható a ma is hozzáférhető szakirodalomról.

Az új kiadás a gazdag tábortüzi tapasztalatokkal rendelkező Ivasivka Mátyás gimnáziumi ének- és zenetanár, a VI. cserkészkerület elnöke átdolgozásában – két részben – lát napvilágot.

- Megvásárolható a Márton Áron Kiadónál.
1035 Budapest, Kórház u. 37. Ára: 500 Ft

CSERKÉSZEK TÁBOROZÁSI KÖNYVE

(Cserkészvezetők kiskönyvtára 6.)

A cserkészek táborozási könyve a természetben éléssel kapcsolatos minden elméleti és gyakorlati feladathoz eligazítást ad. Használata lehetővé teszi, hogy a táborozás a mai gondterhelt élet körülményei ellenére is a felejtetetlen élmények gazdag tárháza legyen. Ennek egyik nélkülözhetetlen feltétele a táborozásra való gondos felkészülés és annak terv szerinti, vidám megvalósítása.

A sikeres táborozás másik feltétele az a többlet, melyet az önként vállalt cserkész lelkeség jelent, mely szerint a boldogság forrása a másik boldogítása. Ez válik életté a valláserkölcsi alapokra épülő cserkész-táborozás során.

Nemcsak a cserkészek, hanem minden természet- és környezetbarát közösség is nagy haszonnal forgathatja Hervay Levente ciszterci atya, csapatparancsnok egy életen át gyűjtött gazdag táborozási tapasztalatait, melyeket már számos jól sikerült cserkész-tábor hitelesít.

- Megvásárolható a Márton Áron Kiadónál.
1035 Budapest, Kórház u. 37. Ára: 600 Ft

REGGELI ÉS ESTI IMÁK A CSERKÉSZTÁBOROKBAN

A könyv a táborozó fiatalok reggeli és esti közös imáihoz, valamint a tábornyitó és -záró áhítatokhoz nyújt hasznos segítséget. Továbbá tartalmazza a lelkészek által végezhető tábori áldásokat.

A füzetben jól használható ötleteket találhatunk akkor is, ha épp nem cserkész-tábor, hanem gyülekezeti ifjúsági tábor vezetünk.

- Megvásárolható a Márton Áron Kiadónál.
1035 Budapest, Kórház u. 37. Ára: 300 Ft

VÍZICSERKÉSZEK TÚRAKÖNYVE

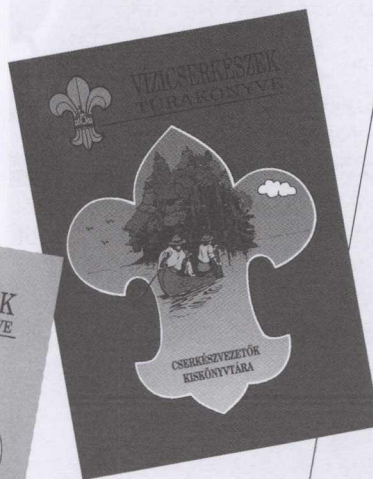
(Cserkészvezetők kiskönyvtára 18.)

Dr. Rakovszky András könyve mindazok segítségére siet, akik vízitúrát szerveznek vezetőként – akár idén nyáron –, vagy annak résztvevői.

Könyvében megismertet bennünket a hazai folyóvizek tulajdonságaival, túraajánlatokat tesz, ötleteket ad a vízitúra megszervezéséhez, az arra való felkészüléshez – a túrafelszerelésektől az élelmezési kérdésekig menően. Majd leírja, mi mindenre kell figyelni a túra kezdetekor, a táborozás alatt, valamint egészségügyi tanácsokat is ad. Külön fejezetet szentel a veszélyhelyzeteknek, a mentés mikéntjének – ha éppen arra kerülne sor.

„A vízitúra elüt a legtöbb ma divatos sportágtól. Itt nem lehet sérülés vagy sértődöttség esetén lemenni a pályáról, lezuhanyozni az öltözőben, és a szekrényből kivett civil ruhában hazamenni. Amit főztünk, azt itt meg is kell ennünk, ha kellemes, ha nem” – írja maga a szerző előszavában, háta mögött nagy tapasztalattal, jó és szép emlékeket kívánva.

- Megvásárolható a Márton Áron Kiadónál.
1035 Budapest, Kórház u. 37. Ára: 600 Ft

EMBERTÁRS

ökumenikus lelkipedagógiai és mentálhigiénés folyóirat

E rövidke kis ajánló természetesen magát a folyóiratot is ajánlja, de leginkább annak a 2003/3-as, még kapható számát, amelynek „A köztünk élő jövő”, azaz az ifjúság a fő témája. Az alábbi témakörökben olvashatunk komoly hangvételű tanulmányokat a tizenéves korosztályról:

- A fiatalok mint „embertársak”
- Máshogy látják a fiatalok? Egy vallási közösségben működő érték közvetítés vizsgálata
- A tisztaság
- Ki a művelt ember?
- Gyógypedagógiai alapmodellek – A fogyatékoság értelmezési lehetőségei
- A drog ellen – a gyermekekért. Egy különleges program az egészség megőrzéséért
- Egymásra utalva – az ember boldogulásáért...
- Kivezetett a szabadba, szabadulást hozott, mert szeretett... Gondolatok a bibliodrámaról

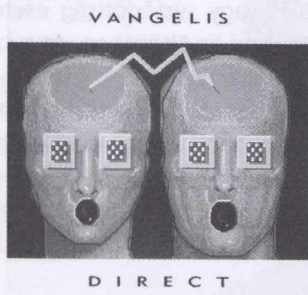
Érdeemes előfizetni a lapra mindazoknak, akiket érdekelnek felmérések, kutatások, pszichológiai hangvételű tanulmányok.

- Megrendelhető az alábbi címen:
EMBERTÁRS Szerkesztősége, 1406 Budapest, Pf. 30.,
vagy e-mailben: embertars@startads.hu
telefon: 06-70-222-5627 Ára: 680 Ft

Összeállította: Balog Eszter

EMBERTÁRS	
A köztünk élő jövő	
ÖSSZEFOGLALÓ	5
A fiatalok mint „embertársak”	6
Máshogy látják a fiatalok? Egy vallási közösségben működő érték közvetítés vizsgálata	10
A tisztaság	22
Ki a művelt ember?	24
Gyógypedagógiai alapmodellek – A fogyatékoság értelmezési lehetőségei	30
A drog ellen – a gyermekekért. Egy különleges program az egészség megőrzéséért	36
Egymásra utalva – az ember boldogulásáért...	40
Kivezetett a szabadba, szabadulást hozott, mert szeretett... Gondolatok a bibliodrámaról	41
Érdekes előfizetni a lapra mindazoknak, akiket érdekelnek felmérések, kutatások, pszichológiai hangvételű tanulmányok.	49

CD-ajánló

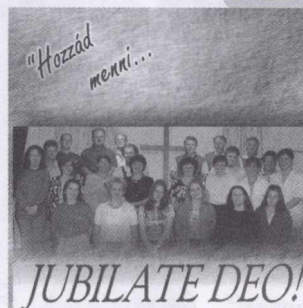
Vangelis *Direct* címet viselő CD-je kiválóan alkalmas olyan lelki alkalmak aláfestő zenéjeként, ahol zenei blokkokkal kell megszakítanunk a verbális részeket. A szép és megnyugtató muzsika hangzása alatt elcsendesedve könnyebben átgondolhatjuk a hallott áhítati elemeket, bibliai igeverseket, fontos gondolatokat, szavakat. A nyugodt zene segít elmélyülni a lényeg, a mondanivaló átadása közben.

- A CD megvásárolható könyvesboltokban, megközelítőleg 4000 Ft-os áron.

JUBILATE DEO!

„Hozzád menni... együtt lenni véled... Fiad által fiad lenni... Jóban-rosszban csak imádni téged!” – olvasható a nagytarcsai Jubilate kamarakórus CD-jének belső borítóján, mely idézet a közel 20 éve fennálló kórus munkájának alapját és célját önti szavakba. Az összeállítás a cappella műveket tartalmaz, mint például Halmos László, H. Schütz, G. A. Homilius, Szokolay Sándor, Kapi Gyula műveit. A gyülekezeti tagokból álló kórus 1981 óta működik. A komolyzenei összeállítást felhasználhatjuk ifjúsági órákon áhítatok, lelki csendességek megtartásához.

- A CD megvásárolható vagy megrendelhető az Evangélikus Missziói Központban.
1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38.
Tel.: 400-30-57 Ára: 1000 Ft.

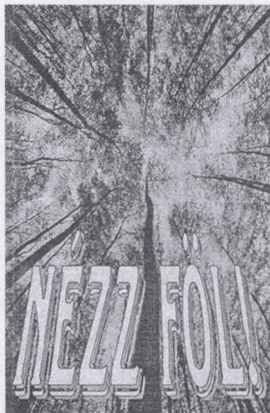

NÉZZ FÖL!

2×15 perc fiataloknak, fiatalokról

A kazettán Fabiny Tamás írásait, meditációit fiatalok előadásában hallhatjuk a Promise együttes zenéje kíséretével. A kazetta segítségül szolgál beszélgetések elindításához és megtartásához, áhítatok összeállításához az ifjúsági és hittanórákon. A konfirmandus korosztálynak is szóló, missziós célú összeállítás segítségével a keresztény hit alapvető kérdéseivel szembesülhetnek a tizenéves hallgatók. A fiatalok által elmesélt személyes vallomásokat meghallgatva az útját és helyét kereső tinédzser korosztály elgondolkodhat saját élete minősége és célja felől.

- A kazetta megvásárolható vagy megrendelhető az Evangélikus Missziói Központban (1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38, Tel.: 400-30-57). Ára: 400 Ft

LÉLEKTŐL LÉLEKIG

válogatott rádiós áhítatok

A kazettán szereplő rádiós áhítatokat az Evangélikus Rádiómissziói Központ műsoraiból Szabó Szilárd válogatta. A Csozánsszky Márta és Gáncs Péter közreműködésével elhangzó missziói lelkületű elmélgedések, áhítatok egy-egy ifjúsági óra vagy hittanóra témájához jól hasznosítható segédanyagul is szolgálhatnak.

- A kazetta megvásárolható vagy megrendelhető az Evangélikus Missziói Központban (1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38, Tel.: 400-30-57). Ára: 500 Ft.

Társasjáték-ajánló**TANTRIX**

Játssz gondolkozva, gondolkozz játszva!
Gondolkodtató stratégiai társasjáték 1–4 fő részére.

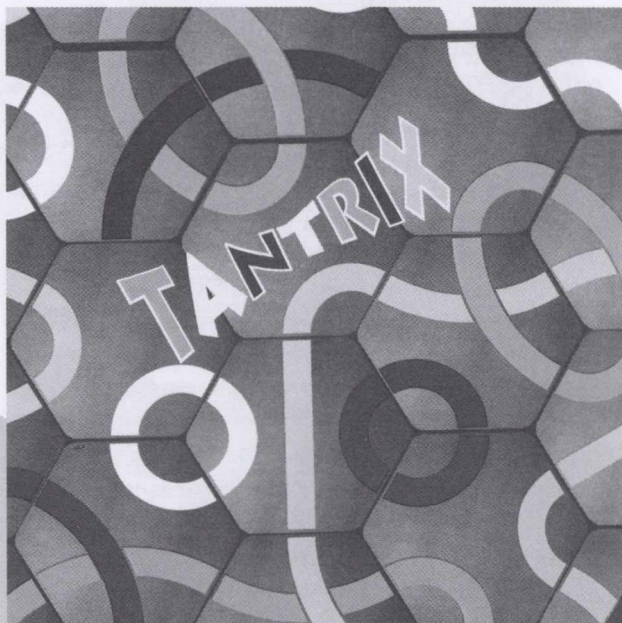
A Tantrix játékot Mike McManaway (Új-Zéland backgammon-bajnoka) találta ki 1991-ben. Azóta a játék számos jelentős díjat nyert Franciaországban, az Amerikai Egyesült Államokban, Japánban és Németországban.

1994-ben a Tantrixet Franciaországban iskolás gyerekek csoportjaiban vizsgálták és tesztelték. A vizsgálat eredményei azt mutatták, hogy a Tantrix hasznos, sokoldalú és élvezetes eszköz a gyermekek logikai, ok-okozati, vizuális és megfigyelési képességeinek fejlesztésére.

1996-ban az Amerikai Egyesült Államokban a Tantrix a Nemzeti Szülői Egyesület díját nyerte el.

Magyarországon 2003-ban az év játéka díjat kapta.

- További információ: www.tantrix.hu Ára: 6300 Ft
- Kapható a Sziporka játékoltban (Pesti út 39, Tel.: (1) 256-5857)

KREATÍV ÖTLET

Merész játékok nyári táborokba

KI VAGYOK ÉN?

Készíts olyan lapokat, melyekre napjaink híres emberei nevét írd rá. Két önként vállalkozó hátára erősítsd fel a papírlapot anélkül, hogy egyikük is megtudná, milyen név van a hátán. A játék úgy kezdődik, hogy megnézik az egymás hátára írt neveket. Majd úgy kell párbeszédbe kezdeniük – a nevek kiejtése nélkül –, mintha azzal a személlyel beszélgetnének, akinek a nevét olvasták. A beszélgetés alatt ki kell találniuk, kik lehetnek.
Javaslat: A párbeszédet érdemes magnóra venni és később meghallgatni...

A KÍGYÓ VÉGE

6-10 fős csoportokat képezz egy kígyóhoz. A kígyó úgy formálódik, hogy a kezek az előtted álló csípőjén legyenek. A legutolsó ember az övébe tesz egy zsebkendőt. Jelzésre minden kígyó megpróbálja elrabolni a másik kígyó kendőjét anélkül, hogy a magáét elvesztené. Csak legelől álló veheti el a másik kendőjét.

HÁROMLÁBAS FOCI

Kösd össze a párok lábait. Oszd a párokat csapatokba, állíts fel kapukat egy kisebb téren, és indulhat a foci.

PAPÍRTEKERÉS (SORVERSENY)

Oszd a csoportodat csapatokra. Minden csapat első emberének adj egy tekercs WC-papírt. Start jelzésre el kell kezdeniük letekerni a papírt úgy, hogy a tekercset hátrafelé adják át a fejük fölött a mögöttük állónak (a legelsőnek kell tartania a papír elejét). Majd a legutolsó embernek adnia a tekercset a csapattagok lába között úgy, hogy mindenki terpeszben áll. Győztes a legfürgébb csoport.

CITROMGÖRDÍTŐ (SORVERSENY)

A játék lényege, hogy a csapat minden tagjának egy ceruzával kell egy körülbelül 10 méterre levő határvonalig görgetni egy citromot.
Variáció: A ceruzát számban kell tartani.

LÉGGÖMBÖT A VÖDÖRBE (SORVERSENY)

Oszd a csoportod csapatokra. Helyezz egy vödört minden csapat elé. A legelől állók kapnak egy léggömböt és egy papírhengert/csövet. Start jelre el kell kezdeni ütügetni a lufit úgy, hogy belemenjen a vödörbe. Ha benne van, visszaviszi a lufit és az ütőt a következőnek mindaddig, amíg mindenki sorra nem kerül. A leggyorsabb csapat a győztes.

TOJÁSOS AKADÁLYVERSENY

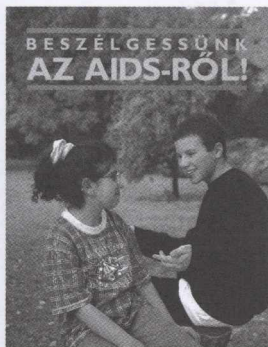
Válassz ki egy „hisztérikusabb” típusú lányt. Helyezz el két doboz tojást a földön és mondd el neki a feladatot: bekötött szemmel át kell mennie a terem egyik végéből a másikba. Amikor elindul, gyorsan cseréljék ki a csoporttagok a tojásokat kukoricapehelyre. Háttérzaj segítheti ezt az akciót. Ahogy elindul, a kukoricapehely minden lépésnél úgy ropog, mintha tojásra lépne...

EZ EGY...

Ültesd le körben a csoportot, és küldj egy tárgyat, például tollat a töled balra ülőnek. Közben mondd ezt: Ez egy... bögre, ha a lány nevének kezdőbetűje B. Így kell mindig továbbadni a tárgyat, azaz a körben ülők nevének kezdőbetűjétől függ, hogy mivé válik a toll. Ahogy visszatér hozzád a toll, változtasd meg mindig a leírást.

Forrás: Bob Moffet: *Groundbreakers*

Fordította: Balog Eszter

Néhány hónapja megakadt a szemem egy, a fenti címet viselő színes könyvön, mely gazdag összeállítás mindarról, amit egy mai fiatalnak tudnia kell az AIDS-ről. Ez egy kisebbfajta füzet, mely képekkel jól illusztrálva a fiatalok tájékoztatását szolgálja erről a betegségről, ezzel segítve annak megelőzését.

A könyvet segédanyagként nagyszerűen fel lehet használni ifjúsági órákon is. Főbb pontjai az alábbiak, melyekre egy egész ifjúsági óra felépíthető.

- Mi az AIDS?
- Mit nevezünk vírusnak?
- Így működik az immunrendszer
- Hogyan kaphatja meg valaki a HIV-et?
- Hogyan terjedhet még a HIV?
- A védekezés
- Miért nem védekeznek sokan a HIV ellen?
- Tisztázzuk a tényeket!
- Honnan lehet tudni, hogy valaki HIV-fertőzött?
- Mi történik azzal, aki HIV-fertőzött vagy AIDS-es?
- Milyen érzés, ha valaki megfertőződött a HIV-vel?
- Hogyan segíthetsz a HIV-fertőzötteknek?
- A jövő

Aki bátran hozzányúl ehhez a nehéz témához – melyre bátorítom az ifjúsági vezetőket –, az a Műszaki Könyvkiadó kiadványaként (1033 Budapest, Szentendrei út 89–93.)

Beszéljünk az AIDS-ről!

megvásárolhatja ezt a füzetet, akár még az ifjúsági csoporttagok részére is.

A témához további információt az alábbi címeken kapunk:

- Kék Vonal Gyermek-és Ifjúsági Telefonszolgálat: 06-80-505-000
- AIDS információ: 06-1-338-2419
- Gépi hangbemondás éjjel-nappal: 06-1-338-4555
- AIDS segélyszolgálat: 06-1-303-4490
- Szülőknek, tanároknak segít a Pedagógus Segélyvonal: 06-80-382-999
- AIDS-szűrés Iránytű Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda: 06-1-3393-700, 06-1-3393-701, 06-1-3393-702
- Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet: 06-1-332-7380

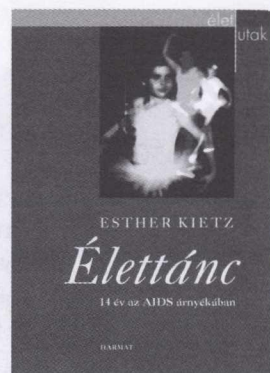
Egészen pontosan emlékszem arra, amikor Deák téri ifjúsági körben évekkal ezelőtt ezzel a témával foglalkoztunk a Philadelphia című film kapcsán. Érdemes a csoporttal közösen megnézni ezt a filmet is, mert igen elmélyíti az ismereteket, és újabb gondolatokat vet fel a tizenévesek számára. (A film amerikai filmdráma, 125 perces, 1993-ban készült. Rendező: Jonathan Demme, főszereplő: Tom Hanks és Denzel Washington.) Rövid tartalma: Andrew Beckett, egy jól menő nagyvállalat tehetséges ügyvédje homoszexuális. Ezt sikerül egészen addig titokban tartania, amíg meg nem támadja a halálos kór, az AIDS. A látható jelek miatt a vállalat elbocsájtja Beckettet, persze koholt vádak alapján. Andrew nem nyugszik bele a döntésbe, felkéri Joe Miller ügyvédet, vállalja el az ügyet. Joe először elutasítja a felkérést előítéletei miatt, de azután ügyvéd éne kerekedik felül, s elvállalja az ügyet.

A film öt Oscar-díjat is kapott 1994-ben.

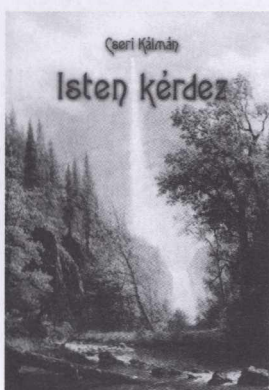
A témához felhasználható Esther Kietz: *Élettánc – 14 év az AIDS árnyékában* című könyve is (Harmat Kiadó, Bp., 1999.). A könyv rövid tartalma: 1981 februárjában, Németországban, egy kis vidéki kórházban drámai körülmények között születik meg egy várva várt kislány. Az édesanya életét csak önkéntes véradók azonnali segítségével tudják megmenteni, a hősiesség küzdelem során azonban az akkor még alig ismert halálos vírus, az AIDS bekerül a szervezetébe, majd a kislányról is megállapítják, hogy HIV-pozitív... Lehet-e ezután még élni, szeretni,

hinni és remélni? Van-e értelme imádkozni, barátokat keresni, táncórákra járni? A nagymama, Esther Kietz valóság-hűen, őszintén beszéli el ennek a tizennégy küzdelmes évnek a történetét.

Balog Eszter

Kérdések Istenről és Istenhez

Gyakran olvashatunk kérdéseket a Bibliában, amiket vagy Isten tesz fel az embernek, vagy éppen az ember szeretne általuk Isten szándékáról többet megtudni.

Mindenkinek ismerősek a bűnbeesés történetéből felénk hangzó „Hol vagy?“, amit az Úr az elrejtőző Ádámtól kérdez, vagy a kételkedő tanítvány szavai: „Honnan volna itt a pusztában annyi kenyerünk, hogy jóllakassunk ekkora sokaságot?”

A középiskolás ifjúsági órák őszi alkalmain azt próbáltuk elemezni, hogy milyen szituációkban hangzanak fel Isten kérdései mifelénk. Mikor kérdez az Úr tőlünk, és milyen választ vár? A tavaszi órákon az Istennek feltett emberi kérdéseket beszéltük meg.

A sorozat elkészítéséhez Cseri Kálmán *Isten kérdez* című könyvét vettük segítségül (kiadja a Budapest-Pasaréti Református Egyházközség, Budapest, 2002.).

AMIKOR ISTEN KÉRDEZ

■ Hol vagy? (1Móz 3,8–13)

Az Isten elől rejtőzködő, menekülő ember

Jó-e nekünk ott lennünk, ahol éppen vagyunk? Hogyan jutottunk el ideig? Mit takargatunk, ami miatt el akarunk rejtőzni Isten elől?

Isten hív, keres minket szüntelen. Maga mellett szeretne tudni minket, de ez csak úgy lehetséges, ha időnként rádőbbsenhetünk az ő segítségével, hogy hol is vagyunk valójában.

■ Hol a te testvéred? (1Móz 4,8–12)

Harag, félelem, az uralkodásra való vágy

Hol van, aki hozzánk a legközelebb áll, testvér, barátnő, munkatárs? Isten számon kéri rajtunk azokat az embereket, akik a közvetlen környezetünkben vannak. Akiket azért adott mellénk, hogy vigyázzunk rájuk, és nem azért, hogy uralkodjunk rajtuk.

■ Honnan jössz, és hová mész? (1Móz 16,6–11)

A kereső embert megszólítja Isten

Isten emlékeztetni akar minket, hogy honnan indultunk el a kezdet kezdetén. És most vajon az ő útját járjuk-e?

Rendbe kell jönnünk önmagunkkal, megalázkodni Isten előtt. Visszatérni az Atya házába!

■ Hol vannak Isteneid? (Jer 2,28)

Milyen isteneket imádunk, kik a mi isteneink?

Isten ezt mondja: Én vagyok az Úr, a te Istened, ne legyen más istened rajtam kívül! Az ember mégis hajszolja a saját korának isteneit. Pénzt, mobiltelefont, szépséget... Le-cseréljük az élő Istent vágyaink tárgyára.

■ Kinek mondotok engem? (Mt 16,13–17.21)

Jézus megismerése és felismerése

Nemcsak hallani Jézusról, hanem vele élni, az ő tanítványának lenni. Jézus az Uram, a Mesterem, a barátom...

■ Hiszed-e ezt? (Jn 11,17–27)

Az élet és az Élet

Jézus halt meg helyettünk a kereszten, és erre egyedül ő képes. Ha ezt hinni tudjuk, akkor nemcsak életünk, hanem Életünk is lesz Jézus Krisztusban. Képesek vagyunk-e hinni őbenne? Van-e akkora hitem, hogy befogadjam azt, amit Jézus mond: *Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él.*

■ *Akarsz-e meggyógyulni?* (Jn 5,1–9)

Az Istenbe vetett bizalom és az Istentől kapott irgalom
A gyógyulás csak akkor lehetséges, ha valaki vállalja a „kúra kínjait”. Nem szabad a váróteremben elakadnunk, végig kell járni a gyógyulás útját. Azét a gyógyulását, amit maga Jézus ajánl fel nekünk. Vállalnunk kell akkor is, ha az olykor egyáltalán nem kellemes. Mert szembe kell néznünk hibáinkkal, hiányosságainkkal.

■ *Szeretsz-e engem?* (Jn 21,15–19)

Szeretközösség Jézussal
Fél szívvel nem lehet követni Jézust. Rábízni magunkat Jézusra, őt követni, engedni, hogy ő igazítson minket a saját akarata szerint.

AMIKOR AZ EMBER KÉRDEZ

■ *Vajon elpusztítod-e az igazat a bűnösselel együtt?*
(1Móz 18,23)

Közbenjáró imádság

Mit tehetünk a másik emberért? Van-e segítség, ha már „semmi sem segít”? Érezhetjük-e életünkön a másik imádságát, amit értünk mond?

■ *Aki a fület alkotta, az ne hallana?* (Zsolt 94,9)
„Céltalan” imák

Többször úgy érezzük, hogy minden hiábavaló, és imádságaink elvesznek valahol az éterben. Nem tudjuk, hogy miért nem teljesülnek azok a dolgok, amikért imádkozunk. Isten mindig a legjobbat akarja nekünk, ezért nem teljesíti minden kívánságunkat. Mi mégis sokszor lázadunk, ha nem kapunk meg mindent – lehetőleg azonnal –, amire vágyunk.

■ *Velem van az Úr, nem félek, ember mit árthat nekem?*
(Zsolt 118,6)

Ha ő velünk, ki ellenünk?

Elhisszük és valljuk-e, amit a zsoltáros mond ebben az igeversben? Elhisszük-e, hogy az Úr velünk van minden veszélyben és megment minket? Elhisszük-e, hogy ha ő velünk van, semmi baj nem érhet minket? Valóban nem ártanak nekünk az emberek?

■ *Mert ugyan ki ehetik, és ki lehet igaz Isten nélkül?*
(Préd 2,25)

Jólét Isten nélkül

Jólét és jóllét. Naponta szembesülünk azzal, hogy környezetünkben olyan emberek is élnek, akik nem vallják Istent istenüknek, mégis látszólag vidámnak és elégedettnek látszanak. Jó anyagi körülmények között, boldog családban élnek.

■ *Honnan volna annyi kenyérünk, hogy jóllakassunk ekkora sokaságot?* (Mt 15,33)

A kevés is elég

Hitetlen tanítványai vagyunk Jézusnak, akik az életünkben tapasztalható számtalan csoda ellenére sem tudjuk elhinni, hogy ő gondot visel rólunk.

■ *Mit tegyünk?* (ApCsel 2,37)

Tanácsstalan tanítvány

Akkor szoktuk feltenni ezt a kérdést, amikor elfog minket a teljes kétségbeesés és tanácsstalanság. Akármilyen kilátástalannak is tűnik a helyzetünk, mindig fordulhatunk Istenünkhöz tanácsért: mit tegyünk?

■ *Ki vagy, Uram?* (ApCsel 9,5)

Biztos válaszra várva

Milyen elképzeléseink vannak a Mesterről? Általában hamisak.

Éppen ezért nem is tudjuk, hogy milyen is ő pontosan. Be akarjuk skatulyázni, hogy ő jóságos, irgalmas vagy haragvó.

■ *Azt hirdeted, hogy ne lopj, és lopsz?* (Rm 2,21–24)

Képmutató kereszténységünk

Mennyire élünk manapság farizeusi életet? Szeretnénk elhiteni a környezetünkkel, hogy milyen rendes hívő emberek vagyunk, de közben „vizet prédikálunk és bort iszunk”. Egyáltalán felvállalhatjuk-e nyílt színen a kereszténységünket?

■ *Uram, akarod-e, hogy ezt mondjuk: Szálljon le tűz az égből, és égesse meg őket?* (Lk 9,54)

Ügybuzgó hatalmaskodás

Mindent a magunk módján szeretnénk elrendezni, és sokszor észre sem vesszük, hogy olyanokba avatkozunk, ami Isten dolga. Elhitetjük magunkkal, hogy mi akár Jézust is meg tudnánk menteni, ha ő nem képes megmenteni önmagát.

■ *Uram, te mosod meg az én lábamat?* (Jn 13,6)

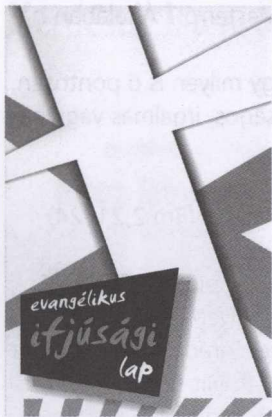
Elfogadás és feladat

Botrány, elfogadás, alázat, példa. Példát kaptunk az Úr Jézus Krisztusban, hogy olyan alázattal végezzük el ránk bízott feladatainkat, amilyen alázattal ő mosta meg a tanítványok lábát. Elfogadni, hogy a Mester megalázta magát, és követni példáját.

Minden alkalmon fontos volt, hogy legyen valami kreatív ötlet. Ennek a korosztálynak sokkal könnyebb felkelteni az érdeklődését valami játékos, mozgalmas situációval, feladattal, mint egy hosszabb-rövidebb kiselőadással.

Az ifjúsági órák felépítése a következő módon valósult meg: ének; imádság; rávezető feladatok, gondolatok, játék; beszélgetés; ének; záró áhítat; záró ének.

Vladika Zsófia és Baranyay Csaba
Pécsi ifjúsági kör

ÚJ EVANGÉLIKUS IFJÚSÁGI LAP

A mai ifjúságnak szüksége van olyan fórumra, ahol gondolataikat, véleményeiket megoszthatják a körülöttük élőkkel. Ezért jött létre újságunk. Ebben olyan cikkeket kívánunk megjelentetni, amelyeket a keresztény fiatalok írnak.

A lap másik célja az, hogy egyházunk oktatási intézményeiben és a gyülekezetekben

elősegítsük az iskolai, illetve a gyülekezeti újságok megjelenését.

Az ifjúsági médiaprogram keretében rendezzük meg nyáron az *első keresztény médiatábort Kunbaracson*, ahol lapunk szerkesztői stábját is növelni szeretnénk. Az aktív programok, a mindennapi újságszerkesztés és rádiós műsor készítésével a fiatalok közelebb kerülhetnek a sajtó nem is olyan rejtélyes világához.

Arra kérem az ifjúsággal foglalkozó munkatársakat, hogy amennyiben iskolájukban, gyülekezetükben ismernek olyan fiatalokat, akik szívesen bekapcsolódnának az ifjúsági lap szerkesztésébe, tájékoztassák őket erről a lehetőségről.

Amennyiben még nem tartotta a kezében az Evangélikus Ifjúsági Lapot, de szeretné, úgy küldjön egy e-mailt a gyore.balazs@lutheran.hu, vagy a viktor.lenart@lutheran.hu címre.

Györe Balázs
teológus

MEÖT IB

2004. március 11-én megalakult a *Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának Ifjúsági Bizottsága*. A fiatalokból álló csapat feladata, hogy kidolgozza az együttműködés lehetséges programját, programsorozatát, minél több fiatal és ifjúsági csoport részvételével.

V. SZÉLRÓZSA

Országos evangélikus ifjúsági találkozó lesz Tatán, 2004. július 21–25-ig. Minden evangélikus fiatal és ifjúsági csoportot várunk a találkozóra! Info: Király Attila ifjúsági referens (Tel.: 06-1-429-20-37).

VEZETŐKÉPZŐ TÁBOR

Augusztus 1–7-ig Gyenesdiásra hívjuk az ifjúsági csoportvezetőket és a csoportvezetés iránt érdeklődőket. Info: Balog Eszter ifjúsági referens (Tel.: 06-1-486-35-25).

IFJÚSÁGI ÓRA

Készül az *Ifjúsági Óra őszi száma*, amely a szeptemberi tanévkezdéshez kíván segítséget nyújtani. Ahhoz, hogy ez a lap valóban segítséget tudjon nyújtani az ifjúsági órák és hittanórák megtartásához, szívesen vesszük az igények és kívánságok jelzését. Info: Balog Eszter ifjúsági referens (Tel.: 06-1-486-35-25).

ORSZÁGOS KONFERENCIÁK

Idén nyáron *11 országos evangélikus tábor* szervez az Ifjúsági és Gyermekek Osztálya, a meghosszabbított jelentkezések június 25-ig tartanak. Ingyen igényelhető az információs füzet a táborokkal kapcsolatban Király Attila ifjúsági referenstől (Tel.: 06-1-429-20-37).

